

DARBININKAS

LIV NO 49

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

TRĘČIADIENIS - WEDNESDAY, LIEPA - JULY 23, 1969

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

10 CENTŲ

Žmogus ant Mėnulio; amžius trukusi vizija jau realybė

1969 liepos 20 d. 4 val. 17 min. 40 sek. popiet New Yorko laiku du amerikiečiai astronautai su specialiai tokiais keilėmis padarytu Ereliu (toks vardas kabinos, su kuria astronautai nusileido ant Mėnulio) nusileido ant Mėnulio.

Galėjo būti blogiau...

Prisiminkim dar astronautų vardus: Neil A. Armstrong, 38 metų, kelionės vadovas, ir pulk. Edwin Aldrin, aviacijos lakūnas, jo padėjėjas.

Nusileidimo vieta Mėnulyje buvo Ramybės jūra, dabar per džiūvęs įdubimas, — tam tikslui buvo parinktas išstudijavus daugybę satelitų pagalba padarytų fotografijų. Ereliai kryptis nurodinėjo ir kitus įsakymus davinėjo kompiuteriai, bet kai astronautai jau galėjo savo akimis pamatyti tariamą nusileidimo vietą, pastebėta staigmena juos supurtė — kompiuterio rodomas kelias vedė Erelį tokia kryptimi, kad jis tikriausiai būtų nusileidęs į uolėnų pilną kraterį. Nuo katastrofos išgelbėjo žaibiškas Armstrongo susiorientavimas — jis dar spėjo sučiupti piloto vadovavimui skirtą rankeną ir laimingai pasuko Erelį nusileidimui į lygią vietą. Erelis nutūpė Ramybės jūroje, pietvakarių pakraštyje, nepalietęs nė vieno akmens.

Tik ne visas tas sausos jūros dugnas yra dailiai lygus — ten pilna didesnių ir mažesnių uolų-akmenų, įvairiausių pavidačių. Bet astronautų akys matė tik vieną spalvą — kiek akys užmatė, ten viskas pilka, peleniniai pilka. Visur sausra. Nusileidimo vietoje labai smulkus žvyras-smėlis lyg pilkos dulkės, bet jie į jas nenugrimzdo — jos taip kietai susigulėjusios, kad astronautai galėjo patogiai vaikščioti paviršiumi.

Ir taip žmogus, nežinia kiek amžių trukusioje savo kelionėje, pirmą kartą iš savo Žemės galėjo nusikelti į kitą planetą — į ne taip jau labai toli esantį Mėnulį. Ten įkūrė pirmąją bazę, kurią pavadino Ramybės base.

Tik du žodžiai

Žmogaus pirmą nusileidimą ant Mėnulio astronautas Armstrongas pranešė Žemei dviem žodžiais: **Erelis nusileido!** Gal šituos žodžius greit pamirš trumpos atminties žemės žmogus, bet istorijos knygos ilgai juos saugos, kaip saugoja pirmuosius žodžius daugelio kitų, kuriems pasisekė atrasti — išaiškinti kurią nors Žemės ar Visatos paslaptį.

Mažas žingsnis, bet milžiniškas šuolis

Kadangi nusileidimas buvo toks sklandus ir be jokių įvykių, astronautai gavo skridimo kontrolės centro leidimą išlipti iš Erelio penkioms valandom ankščiau, negu skridimo tvarkarašty buvo numatyta. Pirmasis įmynė žmogaus pėdą Mėnulio paviršiuje astronautas Armstrongas, padėjęs savo sunkią koją ant to paviršiaus tą pačią liepos 20 d. 11 val. 56 min. 20 sek. vakaro New Yorko laiku. Išlipimas buvo labai lėtas ir atsargus, lėti ir pirmieji judesiai, bet kai įsitikinta, jog pluta toje vietoje buvo kieta, astronautas pasidarė judresnis. Savo išlipimą Armstrongas taip įvertino: **tai yra mažas žingsnis žmogui, bet milžiniškas šuolis žmonijai.**

Poetai prarado mėnulio romantiką; žmogus laimėjo planetą

Pulk. Aldrin išlipo keliom minutėm vėliau. Juodu sutvarkė kameras ir tuoj užsimezgė ryšys tarp Mėnulio ir Žemės. Ir tai buvo galima padaryti dėka tų asmenų, kurie ne taip labai seniai atrodo ir žmonijos tarnybai atidavė radijo bangas ir kitus "stebuklus".

Astronautams buvo pavesta padaryti visa eilė darbų, kurių tarpe buvo ir pavedimas parinkti uolėnų ir parvežti namo. Tuo skridimu buvo bandoma-tikrinama visa eilė procesų, įrankių, aparatų. Tai jie tikriausiai atliko kaip ir kiek galėjo, jų parvežti duomenys padėję specialistams išaiškinti ne vieną spėjimą ar hipotezę.

Nuvykimas į Mėnulį yra di-

džiausias technikos-inžinerijos laimėjimas, nes tos srities žmogaus pastangos, pasinaudojus keliolikos šimtmečių pirmatų atradimais, įgalino sukonstruoti susisiekimo priemones. Skridimą vedant ir kontroliuojant, didžiausias žmogaus pagalbininkas buvo kompiuteris. Bet šių ir visų panašių "stebuklų" organizatorius yra žmogaus protu apdovanotas tvarinys, kuris pirmiausia nukreipė savo žvilgsnį į fantaziją, į kalnus ir viršūnes, į paskui į dangų ir žvaigždes.

Žmogus tyrinė, nes tai jo privilegija

Kur ir kada suorganizuos žmogus gilesnį skrydį į Visatą,

niekas negali pasakyti, bet netenka abejoti, kad erdvinį tyrinėjimą nesustos tol, kol bus Žemėje žmogus. Tų vizijų riba yra tik paties žmogaus kuriančioji dvasia.

Pirmasis skrydis į Mėnulį daugiausia medžiagos suteiks tiksliesiems ir gamtos mokslams. Tikriausiai jis nieku neprisidės prie žemės problemų tvarkymo, nes tos problemos priklauso visai kitai žmogaus veiklos sričiai.

Apleisdami Mėnulį, astronautai gana daug ten paliko panaudoto ir dar naudingo turto. Be JAV vėliavos ir nereikšmingų mažmožių, ten palikta brangių įrankių ir aparatų, ku-

rie, tikimasi, ten veiks ilgesnį laiką ir surinks tų žinių, kuriom rinkti jie padaryti. Palikta ir apatinė Erelio pusė, kur buvo raketa Ereliai iš orbitos ant Mėnulio nušauti. Jis betinka tik šiukšlynui. Palyginus tą mažytį plotą, ant kurio astronautai su Ereliu buvo įsikūrę, su ant jo paliktom liekanom, galime tikrai teigti, kad astronautam pavyko tą Mėnulio gabaliuką kietai apšukšlinti. Bet šitoji kelionė to nebuvo galima išvengti, nes Ramybės jūroje nerasta nė šiukšlių dėžės, nė New Yorko šiukšlių tvarkytojų.

Prez. Nixonas pradeda naują kelionę — rinkns žinias politikai po Vietnamo karo

Washingtonas. Prez. Nixonas šią savaitę išvyksta į naują kelionę, kurios tikslai susiveda į užsienio politikos sritį. Tačiau sritimi jis domėjosi per visą savo politinės veiklos laiką, prezidentinės kampanijos metu buvo išsitaręs, kad užsienio politika bus didžiausias jo rūpestis. Pradėjęs prezidentauti, tuojau išvyko Europoan pairusių santykių su sąjungininkais tvarkyti, dabar susiorganizavo kelionę į Aziją. Aplankys Filipinų, Indonezijos, Tailandą, Indiją ir Pakistaną, Europoj grįždamas namo sustos Rumunijoje. **Ko jis ten vyksta?**

Nori parengti pats save ir visus kitus, sąjungininkus ir neutraliuosius, tam laikotarpiui, kuris seks Vietnamo karą baigus. Nori patirti, kaip kas tada pageidautų santykiauti su Ame-

Komunistai taikos Vietname dar neieško — sako reikalą ištyręs gen. Wheeler

Saigonas. — Ryšium su komunistų karo veiklos sumažėjimu Vietname (tokia padėtis ten tęsiasi penkta savaitė), Washingtono "balandžiai" su visais savo rėmėjais už kongreso sienų įsikalbėjo mitą, kad tai esąs pirmos rūšies politinis įvykis, kurį prez. Nixonas turįs teisingai vertinti ir greit išvadas padaryti.

Jų nuomone, komunistai tokiu būdu rodo Washingtonui, kad toks yra jų atsakymas į JAV vyriausybės apsisprendimą pradėti traukti iš Vietnamo savo karinius dalinius. Todėl jie visai pradėjo spausti prez. Nixoną, kad jis tuojau, jokių kitų ženklų nebelaikdamas, padarytų du sprendimus: įsakytų karinei vadovybei liautis persekiojus Vietnamo komunistų karines pajėgas ir praneštų apie naujų karinių dalių ištraukimą iš Vietnamo dar šiais metais.

Kad tokį sprendimą prezidentas galėtų padaryti, jis turėjo turėti tikresnių duomenų komunistų intencijoms pasver-

ti. Gi tie duomenys randasi ne prirūkytuose kongreso užkulisuose ir sostinės klubuose, kur veikia savo darbavijų interesus atstovaujant ir ginant apokami advokatai, bet pačiame Vietname, nes ką nors tikresnio tuo reikalu pasakyti gali tik diena ir naktį karą stebinti ir vedanti karinė vadovybė. Ką reiškia komunistų karinės veiklos mažėjimas, ar JAV vyriausybė turi į tai reaguoti ir kaip, prez. Nixonas pasiuntė į Vietnamą išaiškinti vyriausią karinių pareigūnų, visų karinių pajėgų rūšių štabų viršininkų pirmininką gen. Wheeler.

Bebaigdamas darbą Vietname, gen. Wheeler per spaudos atstovus jau pareiškė, kad komunistų puldinėjimų atoslūgis neturi jokios politinės prasmės, nes taip jau yra buvę daug kartų, kadangi dėl įvairių priežasčių jų kariavimo būdas visą laiką yra ciklinis. To reikalauja jų kariavimo taktika, neturinti pakankamai nė žmonių nė ginklų nuolatiniams veržlumui išvystyti. Tad gen. Wheeler po pasitarimų su kariškiais ir kovų zonų aplankymo tvirtina, kad dabartinis karinis atoslūgis nieko nesako apie komunistų intencijas nutraukti karą P. Vietname.

Galop, juk pereitą ketvirtadienį Paryžiaus pasitarimuose komunistų delegacijos pareiškė, kad karas nėra sustabdytas, bet bus vėl sustiprintas, kai tik parinktas laikas ateis. Karas galįs sustoti tik viena sąlyga — kada iš Vietnamo pasitrauks amerikiečiai.

1970 m. dar negalima pasitraukti
Gen. Wheeler dar pranešė, kad 1970 metais JAV karių iš Vietnamo nebus galima išvesti, nes P. Vietnamo kariuomenė negalės dar viso kariavimo savo atsakomybėn paimti.

Iš tokios rūšies pareiškimo išeiti, kad šie karo metai Vietnamu baigsis be didesnių nukrypimų nuo senojo kelio. Nedidelė dalis JAV karių išvyks, bet didžioji dalis liks, laukdama P. Vietnamo kariuomenės sustiprėjimo. Karo vedime laukiant vieno pasitvarkymo — karinė vadovybė gaus paraginimą iš Washingtono visais galimais būdais mažinti žuvusių ir sužeistųjų skaičių.

Reikalai labai įvairūs

Kiekvienas lankysisimas kraštas turi skirtingas problemas. Filipinai, po ilgų metų Amerikos globos, nori atsikratyti kai kurių tos globos liekanų. Indonezijos naujoji vadovybė, padėjusi tvarkyti kraštą po labai nuostolingą Sukarno valdymo, nori stiprios ūkinės paramos, bet be globėjo kišimosi į tos paramos administravimą. Tailandas nori užtikrinimo, kad gaus pagalbą, jei reiks gintis nuo komunistinių kaimynų. Indija ir Pakistanas, įsivėlę į nelaimingą teritorinį ginčą, nori pagalbos vienas prieš antrą, nori ginklų ir pinigų. Europoje lankysisima Rumunija nori draugystės kitos didžiosios valstybės, kad galėtų susilpninti iš Rusijos kyšančią grėsmę, nes tokia politinė pusiausvyra silpnąjį sustiprina ir padaro labiau nepriklausomą.

Kol visus tuos reikalus bus galima patenkinti su tvarkytai, prez. visiems lankiesiems Azijos kraštams jau dabar galėsi pasakyti, kad jis bandys ieškoti geresnių santykių su Rusija, jei bus galima, kalbėsisi ir su Kinija, bet prašomas padės tiems, kuriuos panorės skriausti didžiosios komunistinės valstybės. Amerika Azijoje norės, turbūt, pasitraukti tik už horizonto, bet ne už vandenyno.

Sen. E. Kennedy palietė nemalonį nelaimį pereitą savaitgalį. Massachusetts valstijos pakraštyje, pietus nuo Cape Cod, Atlante guli didoka Martha's Vineyard sala, prie kurios vakarinio šono yra prisiglaudusi nedidukė Chappaquiddick salielė. Abidvi jungia labai siauras tiltas.

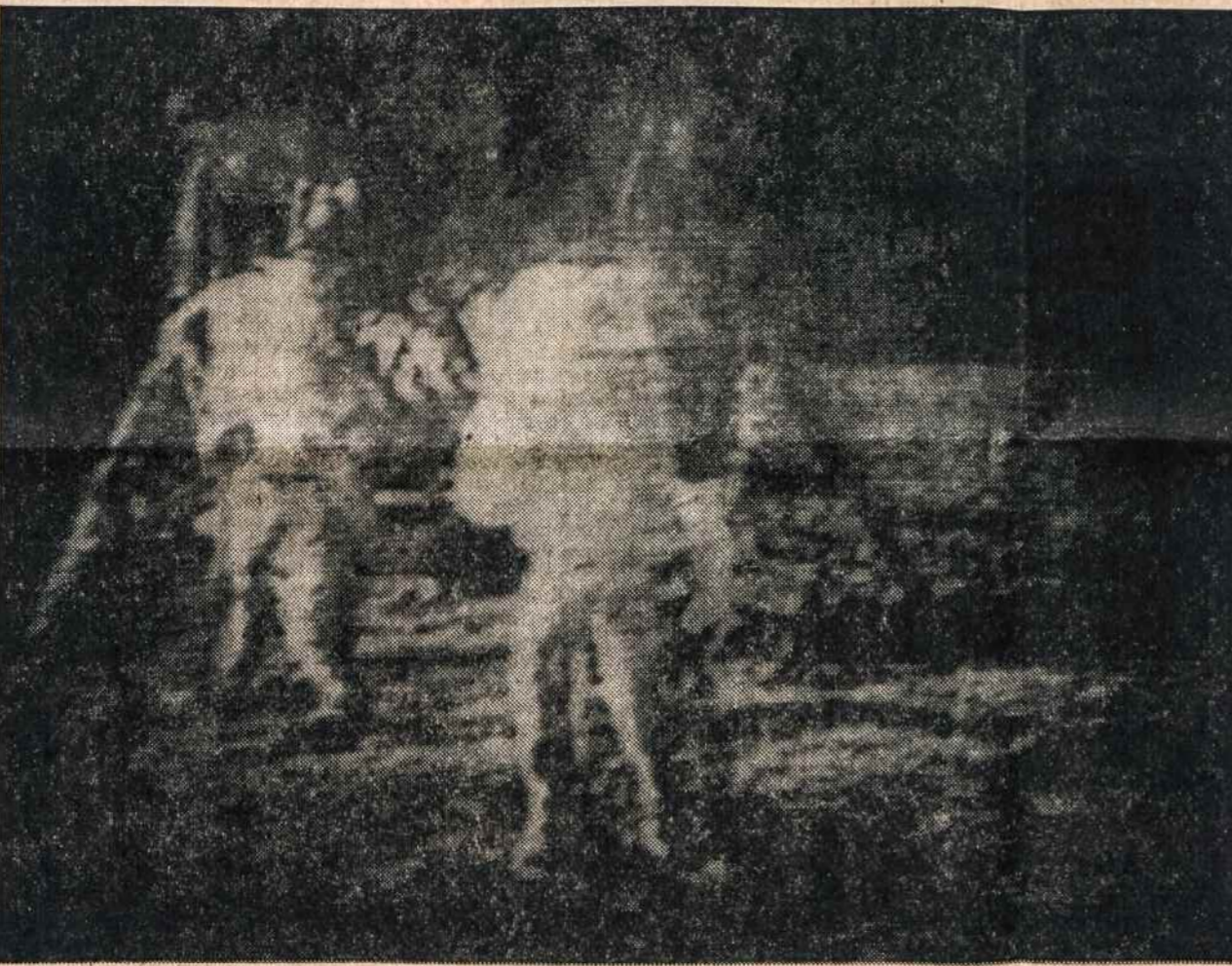
Tą savaitgalį Kennedy šeimos politiniai draugai abejoje salose buvo suplanavę eilę pramogų: pikniką, laivų lenktynes, vaishes. Greičiausiai tai buvo politinių draugų susibėgimas naujiems planams megzti.

Penktadienio naktį apie vidurnaktį, vykstant iš mažosios salos vaishių, sen. Kennedy vairuojamas automobilis nukrito nuo to siaurojo tilto į giloką prūdą raitais aukštyn. Sen. Kennedy išliko gyvas ir nesužeistas, bet žuvo su juo kartu vykusio Mary Kopechne, žuvusio sen. Roberto Kennedy buv. sekretorė.

Automobilis vandeny buvo pastebėtas šeštadienio rytą, bet sen. Ed. Kennedy paliko nelaimės vietą niekam nieko nepranešęs, policijai pasirodė tik devynioms valandoms po nelaimės praėjus. Už tokį elgesį jam keliama byla, kurią gins advokatas, bet pats senatorius nežada teisme pasirodyti.

Sen. Stennis, senato krašto apsaugos komisijos pirmininkas, vis dar bando pūsti prieš vėją — vėl ragina nesukbėti traukti JAV karių iš Vietnamo, bet padalinti jį į dvi zonas, kurių vieną su Saigonu turėtų saugoti amerikiečiai, antrojoje galėtų galinėtis vietnamiečiai su komunistais.

Jis mano, kad toks susitvarkymas atimtų iš komunistų norą tęsti karą ir paskatintų padaryti taiką ilgiau nebedelsiant. Šis senatorius bando visus įtikinti, kad Amerikai nedera pasitraukti iš Vietnamo taip, kad jį visą galėtų užimti komunistai.

Astronautai Armstrong ir Aldrin vaikšto ant Mėnulio

Sovietų laivynas jau Havanos uoste Vienintelė rusų atrama šiam pusrutuly

Havana. — Kai Amerikos astronautai leidosi ant Mėnulio, Sovietų karinio laivyno septynių laivų grupė įplaukė į Havanos uostą vieną savaitę pasisvečiuoti. Buvo sutikta triukšmingai ir pareklamuota, kad tai yra Kubos-Rusijos solidarumo stiprinimas. Įdomu tai, kad su tikrovę iškilimėse pats Castro nepasirodė.

Grupėje yra vienas kreiseris, du naikintojai su raketų šaudyklėmis, trys povandeniniai laivai, tanklaivis.

Sovietų-Kubos santykiai nėra labai draugiški, nes Maskva kliudo kubiečiams eksportuoti savo revoliuciją į Lotynų Amerikos kraštus, nes juose nori įsitvirtinti pati Rusija daug ramesniu būdu. Bet nežiūrint to, Maskva išleidžia kasdien pusantro milijono dolerių Kubos ūkiui remti, nes nori išlaikyti įsigytą atramos tašką Vakarų pusrutulyje. Kuba bando atsismokėti Maskvai savo vienintelę eksporto prekę — cukrumi. Bet to neužtenka, todėl ūkiškai tebėra stipriai priklausoma nuo Maskvos.

Be abejo, vizitų į Havaną norima pasakyti, kad Sovietų

laivynas jau raizgo visas pasaulio jūras, neišskiriant ir Karibų, kuri iki šiol praktiškai buvo laikoma Amerikos ežeru. Joks Sovietų karinis laivas ten dar nėra buvęs. Vykdam į Havaną, Sovietų laivai Meksikos įlankoje, Floridos pašonėje, vykdė kovos su povandeniniais laivais pratimus.

Karui baigiantis, Sovietų karo laivynas tiko tik pakrančių apsaugai, po karo išaugo į modernią kreiserių, naikintųjų ir povandeninių laivų laivyną, apripintą visokių tipų raketomis su atominiiais smaigaliais.

Dabar jis antras pasauly po Amerikos, bet labai daug nebeturksta su Amerika susilyginti. Didžiausias Sovietų laivyno trūkumas yra lėktuvnešių neturėjimas. Bet jie labai brangiai atseina įsigyti, todėl masinė jų statyba abejotina. Tačiau Sovietų laivyno išauginimas per tokį trumpą laiką rodo, kaip greitai ir bolševikai išmoko naudoti karo laivyną diplomatiniais politiniams tikslams. To laivyno atsiradimas pačioje pašonėje skatins ir Amerikos karo laivyno vadovybę stipriai į visą pasaulio jūrinę strategiją pažiūrėti.

SUDUZO LUNA 15?

Sovietų satelitas — laboratorija Luna 15, paleista į erdvę be žmogaus prieš pat Amerikos astronautų išvykimą į Mėnulį, apskridusi Mėnulį 52 kartus, buvo nušauta Krizės jūron apie 500 mylių nuo tos vietos, kur nusileido Amerikos Erelis. Jos nuleidimas įvyko veik tuo pat metu, kada Amerikos astronautai rengėsi pakilti skridimui namo. Maskva greit paskelbė, kad Luna 15 misiją baigė ir nebus atgal sugrąžinta, bet Luna 15 visą laiką sekė britų mokslininkai mano, kad Luna 15 nusileisdama "susizeidė", nes jos signalai tuoj nutilo Mėnulio paviršiu palietę. Taip ir liko neaišku, ko siekė rusai paleidę savo satelitą tuo pat metu, kada Amerika skraidino žmogų į Mėnulį.

Nepripažins Biafros

Prez. Nixono administracija, apsvarsčiusi įvairius pasiūlymus dėl laikyenos Nigerijoje vykstančio naminio karo reikalu, apsisprendė laikytis senos politikos — nepripažinti nuo Nigerijos atsiskirti norinčios Biafros. Bet bus daroma didesnių pastangų per diplomatinius kanalus, kad tas karas Nigerijoje būtų greit baigtas, ir kad nebūtų badu mirusiu Biafros gyventojai varžant maisto pristatymą iš užsienio.

Vietnamo karą seniai galėjome laimėti...

Grant Sharp, buvęs laivyno Pacifike vyriausias vadas, dabar atsargoje, sakosi (Reader's Digest, gegužės nr.) jaučias pareigą įspėti amerikiečius, kad karas — taip, kaip jis kariaujamas Vietname, yra kvailybė; kad Vietnamo karą seniai galėjome laimėti, gal būt 1967 metų pabaigoje; kad karinės vadovybės rankos būdavo surištos civilinės vadovybės Washingtone ir kad už tai didžioji atsakomybės dalis tenka apsaugos sekretoriui Robert S. McNamara, kuris atmesdavo karinių patarėjų siūlymus ir sprendė savo nuožiūra visą karinę strategiją.

Sharp dėsto faktus, kaip kryžaviškos karinės ir civilinės valdžios nuomonės dėl karinės strategijos Vietname.

Karinės vadovybės strategija:

Sharp tikina, kad rimta galimybė karui baigti atėjo 1965 vasario mėn., kai leista bombarduoti š. Vietnamą. Karinės vadovybės strategija buvo visa milžiniška tada turėta aviacijos jėga palaužti priešininko ūkinę atramą, be kurios kariniai veiksmai tesėti ilgesnį laiką neįmanoma. Staigus ir milžiniškas smūgis būtų privertęs priešininką tuojau kapituliuoti.

McNamara "gradualizmas":

McNamara atmetė karinių patarėjų siūlymus ir pasirinko "gradualistinę" strategiją — spausti priešininką palaipsniui ir priversti jį atsisakyti nuo infiltracijos į pietų Vietnamą. Iš Washingtono McNamara davė aviacijai Vietname įsakymus, ką ir kaip bombarduoti.

Skirtumas dėl Haiphongo:

Karinė vadovybė siūlė neutralizuoti Haiphongo uostą, pro kurį 1967 metais ėjo 80 proc. viso importo į š. Vietnamą. Pro čia buvo gabenami ginklai, karinė medžiaga, sunkvežimiai, plienas, cementas, mašinų atsarginės dalys. Siūlė blokuoti uostą minom, numestom iš lėktuvų. Uosto blokas turėjo sutrumpinti karą daugeliu mėnesių.

Karinės vadovybės siūlymas atmetas. McNamara strategija priešininką įgalino ir toliau gauti reikiamą karinę medžiagą ir karą tęsti.

Strategijos kiti faktai:

Kai buvo leista bombarduoti iki Hanoi ir Haiphongo, departamentas įsakė laukti, iki iš tų miestų bus išvežtos karinės medžiagos, ir jas bombarduoti tik pakeliui į P. Vietnamą, neliečiant pačių sandėlių Hanoi ir Haiphonge.

Pagrindinis tiltas Paul Doumer yra kelyje, kuris jungia raudonąją Kiniją su Hanoi ir Haiphongu. Šio tilto bombarduoti nebuvo leista. Tebuvo leista pradžioje tik mažos reikšmės tiltai. Kai pagaliau buvo leista bombarduoti ir Paul Doumer tiltą, tai leidimas truko tik tam tikrą laiką, paskui jis buvo atšauktas, ir priešininkas galėjo sužalotą tiltą vėl atstatyti.

Niekad nebuvo leista bombarduoti sandėlių prie Raudonosios upės Hanoi. Buvo bombarduota elektros jėgainė. Bet po kelių smūgių ji buvo išbraukta iš leistų bombarduoti sąrašo. Priešininkas galėjo vėl atstatyti.

Lėktuvai bombardavo geležinkelį prie Hongai miesto. Toliau bombarduoti buvo uždrausta.

"Sunku suprasti, kodėl mum leisdavo ką daryti, o po poros mėnesių jau uždrausdavo".

Johnsono pozicija:

"Kai aš buvau vyriausias vadas Pacifike, pakartotinai kreipiausi į viršininkus, kad leistų bombarduoti papildomus karinius taikinius karo efektyvumo dėlei. Kreipiausi kas dvi

Sako admiras Grant Sharp, buvęs Pacifiko laivyno vadas

savaitės. Man buvo duota suprasti, kad mano pozicija remia jungtinis štabas šimtu procentų. Bet daugumas mano prašymų buvo atmesti, kai jie pasiekė apsaugos departamentą. Keliom progom kalbėjau apie tai prezidentui Johnsonui. Manau, kad jis buvo palankus mūsų karinės vadovybės argumentams, bet apsaugos sekretoriaus nuomonė regimai visados persverdavo".

"Gradualizmo" rezultatai:

Pradžioje priešininkas neturėjo sovietinių raketų bazių priešlėktuvinei apsaugai, ir mes galėjome priversti priešininką greitai kapituliuoti. "Gradualizmo" politika įgalino prieš-

ininką suorganizuoti tankią apsaugos sistemą, kokios nebuvo ligšiolinėje karų istorijoje. 1965 metais priešininkas tegalėjo paleisti 125 raketas. Jau 1967 buvo apsauga tiek suorganizuota, kad paleido 3500 raketų, ir Amerika neteko apie 1000 lėktuvų viršum š. Vietnamo. Iki buvo leista bombarduoti priešininko karinę pramonę, laikas buvo priešininko panaudotas tai pramonei decentralizuoti.

Sharp mano, kad neleidimas panaudoti aviacijos visos jėgos tinkamu laiku buvo didžiausia klaida Amerikos karų istorijoje. Tos klaidos vaisiai — karas uždelstas, bilijonai jau iš-

leistų, aukos beprasmes, pres-tižas pasauly tebesunkia.

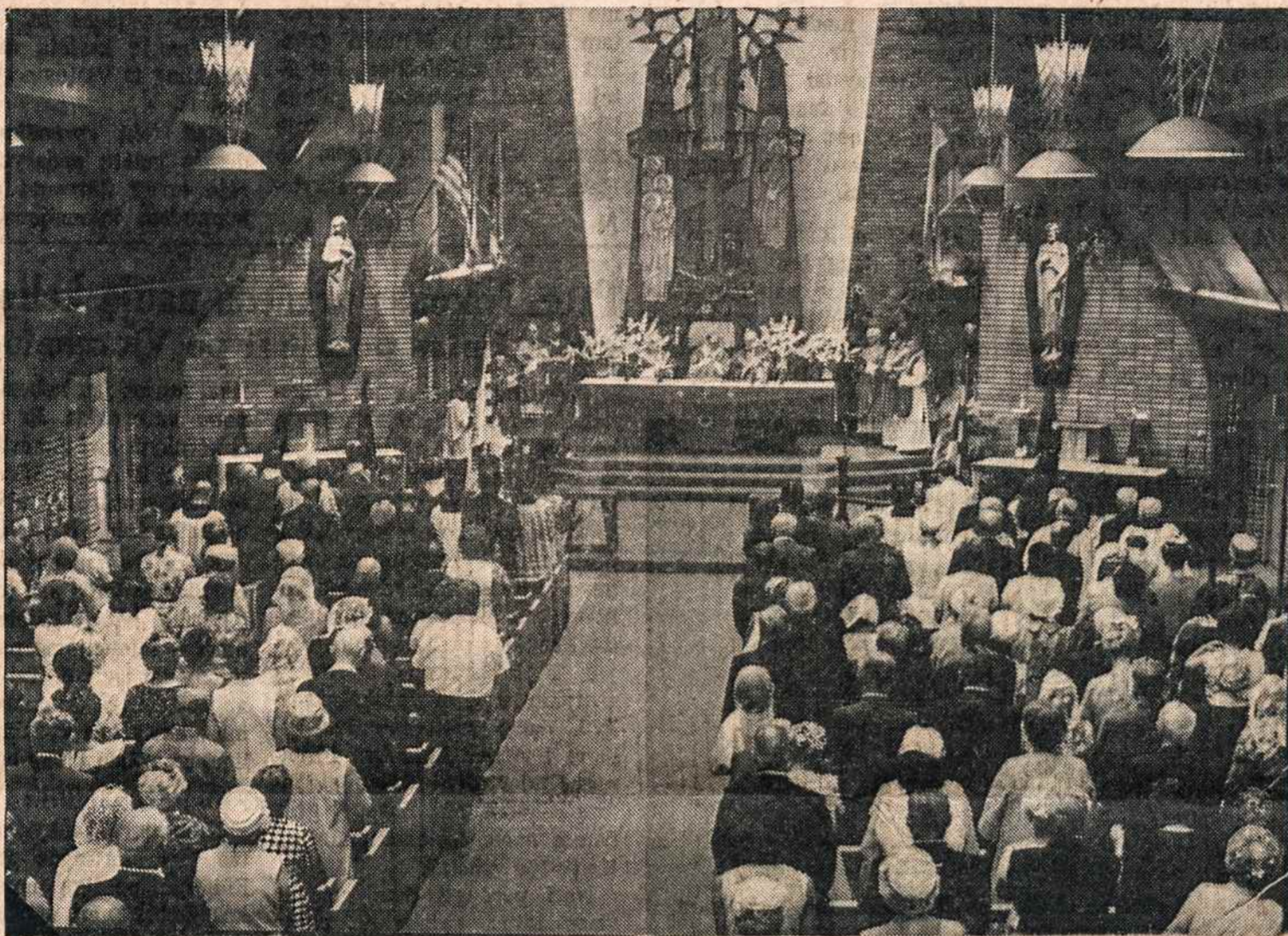
"Jeigu mes taip būtume kariaavę antrame pasaulio kare, kaip kariaujame Vietname, tai karas dar nebūtų baigtas — jei dar nebūtume jo pralaimėję".

Admiralo Sharp pareikškimą skaitant, kyla klausimas, kodėl McNamara ėmėsi tokios strategijos, kuri buvo naudinga priešininkui, kodėl prezidentas jai pritarė. Gal būt, tai lėmė ne prezidentas ir ne sekretorius, bet patarėjai, politikos planuotojai. Kubos invazijos katastrofą padėjo įvykdyti prezidento Kennedy patarėjai Schlesingeris, McGeorge Bundy. Juos

paveldėjo ir prezidentas Johnsonas šalia W. Rostowo, kuris buvo suplanavęs Amerikos politiką (kitas Rostowas sėdėjo pačiame Saigone). Būdinga, kad N. Y. Times rėmė ne valstybės sekretoriaus Rusk politiką Vietname, bet McNamara — taip kaip jis buvo rėmęs Castro įsigalėjimą Kuboje.

Kai sen. Fulbrightas organizuoja investigaciją dėl Nixono politikos Vietname, kyla nustebimas, kodėl akivaizdoje viešų adm. Sharp kaltinimų nekeliama investigacija McNamara ir patarėjams. Jie laikomi tyloje.

Tai vėl jėga, kuri neatsakingai veikia iš šalies Amerikos politiką ir kuriai nelengva pasipriešinti nė naujos vyriausybės atstovams.

Vysk. A. Deksnys su 8 lietuvišiais kunigais koncelebruoja mišias Ma spetho lietuvių parapijos bažnyčioje liepos 6. Nuotr. V. Maželis

SMŪGIS KULTŪRINIŲ MAINŲ IDĖJAI

Kultūrinių mainų idėja, kiek ji bebūtų buvusi dabartiniuose Lietuvos kultūrininkų sluoksniuose puoselėta, susilaukė pritenkiančio smūgio. Tai įvyko birželio mėnesio pradžioje, Vilniuje sušauktajame kultūrininkų suvažiavime. Smūgis krito iš komunistų partijos kanceliarijos, kur lemiamą žodį tuose reikaluose turintieji ortodoksai sutaisė neva suvažiavimo laišką partijos centro komitetui. Laiškas, parašytas tipiškų partijos kanceliariu stiliu, viešai paskelbtas, kaip suvažiavimo dievažiūjimas partijos šventajam Leninui ir jo žiniams Kremliuje.

Laiške Lietuvos kultūrininkų vardu priesaikaujama, kad kas tik dora kultūros srityje Lietuvoje laimėta, tai tik komunistų partijos globoje. "Kultūra", sako, "respublikoje vystėsi marksizmo-leninizmo pagrindu, rėmėsi revoliucinėmis ir demokratinėmis liaudies tradicijomis, glaudžiai bendradarbiaujant su kitomis broliškomis tarybinėmis kultūromis".

Toliau dar gražiau: "Komunistų partijos išauklėti tarybiniai rašytojai, meno ir kultūros veikėjai kuria politiškai brandžius, meniškai mairiškus kūrinius. Aštrioje ideologinėje kovoje, kuri vyksta pasaulioje, jie užima principinę marksistinę-lenininę poziciją, moka duoti teisingą partinį įvertinimą sudėtingiems pasaulinės kultūros reiškiniams. Visa savo kūryba Lietuvos kultūrinio fronto veikėjai ištikiškai tarnauja partijai, padeda auklėti plačiąsias darbo žmonių mases klasinio solidarumo, nesutaikomos kovos prieš im-

perializmą, buržuazinę ideologiją dvasia, siekia deramai prisidėti prie TSKP kovos už tarptautinio darbininkų judėjimo vienybę ir susitelkimą marksizmo-leninizmo pagrindu".

"Komunistinis partiškumas, liaudiškumas, lenininis nesutaikumas su betkokiais buržuazinės ideologijos pasireikšimais buvo, yra ir bus pagrindiniai kultūrinės statybos ir meninės kūrybos principai".

"Visas kultūros švietimo įstaigų darbo turinis nukreiptas į tai, kad būtų stiprinami komunistinės moralės principai, formuojama darbo žmonių mokslinė-materialinė pasaulėžiūra, kad jaunimas, darbininkai, kolūkiečiai, inteligentija būtų auklėjami tautų draugystės, proletarinio internacionalizmo, nesitaikstymo su betkokiais buržuazinio nacionalizmo pasireikšimais dvasia".

Negana to. Partijos kanceliarija sutaisė suvažiavimui ir "kreipiamąsi" į visus kitus kultūrininkus Lietuvoje, kurių suvažiavime nebuvo. Ten sakoma: "...kiekvieno rašytojo, meno darbuotojo pareiga — savo talentą, geriausias kūrybinės jėgas skirti būtent komunistinės visuomenės sukūrimui. Tai ypač svarbu mums nepamiršti šiandien, paaštrėjusios ideologinės kovos sąlygomis, kai buržuazinės ideologijos atstovai atkakliai ieško spragų, kuriomis pasinaudoję, galėtų vykdyti ideologines diversijas. Tarybų Lietuvos kultūros darbuotojų suvažiavimo dalyviai, atstovaujant respublikos meno bei kultūros darbuotojams, tvirtai pareiškia: mūsų kelias —

su liaudim, su komunistų partija, ir nėra tokios jėgos, kuri galėtų mus iškreipti iš pasirinkto kelio".

Tai yra nedviprasmiškas įspėjimas, kad betkoki kultūrininkų mainų sumanymai turi būti neatidėliojant pamiršti, jeigu kas ir būtų tokių sumanymų turėjęs. Kadangi visi kultūros vertybių kūrėjai prigrasomi kurti tik tai, kas jokiems mainams netinka, ir prigrasomi saugotis nuo visko, kas ne komunistų partijos globoje sukurta...

Tiesa, jokiai srity, taip pat, o gal net dar labiau, ir kultūros srity toli gražu ne viskas dedasi taip, kaip partijos kanceliarijoj suplanuojama. Pastaraisiais metais yra Lietuvoje pasirodę meno kūrinių ar mokslo darbų (pav., Lietuvos kultūros istorijos srityje), vertingų ir kitais, negu partijos reikalaujama požiūriais. Net ir partijos ortodoksai, prieširaudami visišką ištikimybę aukštesiems partijos žiniams, vietiniam vartojimui skirtuose skatinimuose palieka pravirą langelį, pro kurį kultūrinės kūrybos atmosferą gali būti bent kiek įsileista ir ne taip tvankaus oro. Pavyzdžiui, "Kreipimėsi" ir Lietuvos kultūrininkų pripažįsta, kad "...ir gražiausias pastangos (kūryboj) vadovautis tik marksizmo-leninizmo idėjomis. E.) prarastų didžią dalį prasmės, jeigu lygiai greičiai nebūtų sistemingai dirbamas plačiųjų visuomenės masių estetinio auklėjimo darbas". Arba, kalbant apie kultūros namus, sakoma, kad juose reiktų darbą orientuoti taip, "kad kiekvienas — jaunas ir senas, paprastas darbininkas, kolūkietis ir aukštos kvalifika-

cijos specialistas, — atėjęs čia rastų jaukią aplinką, kultūros atmosferą ir, svarbiausia, tai, kas jį asmeniškai galėtų sudominti ir praturtinti".

Vargu net ir šimtanuošimtiniai partijos ortodoksai yra tiek naivūs, kad tikėtų, jog visi — jauni ir seni, paprasti darbininkai ir kvalifikuoti specialistai — šiandien būtų sudominti ir jaustųsi praturtinti, jei būtų maitinami tik tokiu marksizmo-leninizmo, proletarinio internacionalizmo bei "tautų draugystės" propagandos virulu, kokį jie pradžioje rusiškajam komunistų partijos centro komitetui. (Elta)

DR. A. GERUTIS LANKĖSI VOKIETIJOJE

Pasiuntinybės patarėjas dr. A. Gerutis birželio paskutinėmis dienomis lankėsi Miunchene, kur su "Baltų Draugijos" generaliniu sekretoriumi A. Gruembaumu svarstė tos organizacijos tolesnės veiklos planą.

Būdamas Miunchene, dr. Gerutis taip pat matėsi su Ukrainos egziliniu valstybės prezidentu Mykolu Liwyciu, su kuriuo vispusiškai aptarė klausimus, susijusius su abiejų valstybių laisvinimu iš Maskvos okupacijos.

Dalis Izraelio pareigūnų skelbia, kad Gazos juosta Viduržemio pajūry nebus grąžinta Egiptui, nes ji esanti organiškai įaugusi į Izraelio geografinį reljefą. Bet tai nėra oficiali Izraelio vyriausybės nuomonė, nes šioji visada sako, kad kiekvienas iš arabų paimtas žemės gabalas gali būti derybės objektu, išskyrus tik Jeruzalę. Tik visa bėda, kad arabai tų derybų vis dar nenori.

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Sutelkia garbingas laido-tuves. Kopyčios nemokamai visose miesto dalyse. Tel. Virginia 7-4499.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia šermentis dykal. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

JOSEPH GARŠVA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS — Graborius-balsamuotojas. Moderni kopyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. Market 2-5172. Paruošiamos garbingos laido-tuves. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

N. F. WALKER, Inc. Laidotuvių direktoriai. Daug vietos automobiliams statyti. — 87-34 80th Street Woodhaven, N.Y. 11421, (212) MI 2-4343 ir 2039 Merrick Ave. Merrick, N.Y. 11566 (516) FR 8-0303.

RIMOS IR JUOZO BRUŽŲ vienintelė lietuviška siuntinių įstaiga didžiąja-mė New York, atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Greitas patarnavimas — žemos kainos. 370 Union Ave., Brooklyn, N.Y. Telef. EV 4-4952

JOHN ORMAN AGENCY / Insurance - Real Estate. Namų pirkimo, par-davimo ir visais reikalais kreipkitės į mūsų įstaigą. Pildomi miesto, valsty-bės ir federalinės valdžios mokesčių (Income Tax) pareiškimai. — 110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; tel. Virginia 6-1800.

ANDRIUS ARMONAS, statybininkas — Long Islande stato įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Prilimam užsakymus pastatyti pagal pirkėjo pageidavimus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai praeinamą kainą. Tel. (516) AN 1-2864.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1833 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Firmos rūšies lietuviškas maistas prie-lama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. 36-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11206; ST 2-5938.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds—pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-09 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom praimame užsakymus vestuvėms ir pobūviam. Pristatom į namus liet. skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna. • Trečia nauja, moderniška krautu-vė atidaryta 84-04 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. — VI 9-5077.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8318. Vilnonės medžiagos jūsų atsimiesiems—importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkėms, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai—geriausias rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užeikite ir įstikinsitė!

C. A. VOKET — LIETUVIŠS ADVOKATAS — 41-40 74th Street Jackson Heights, N. Y. NE 9-6620.

ANTANAS J. SAVELSKIS — lietuvis advokatas — 80-30½ Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 849-1060, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės; spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radio valanda šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 kil. 97.9 mg. FM. Direktoriūs dr. Jokūbas J. Stukas, 1016 Schleifer Rd. Hillside, N.J. 07205; tel. 201-289-6878.

NEW YORK — Laisvės Žibury, lietuvių ir anglų kalbomis sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjas Romas Kezys, TW 4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

Tel. (212) 497-8865

Alfa Jeweler
A. ŪSELIS
Garantuos laikrodžių taisymus
Aukso, platinos žiedai su deimantais • Viso pasaulio įvairūs laikrodžiai • Pulkūs importuoti indai • Įvairūs papuošalai moterim.

Charm Beauty Shoppe
REGINA ŪSELIENĖ — Tel. 497-8865
Pusmetinis susukavimas. Kirpimas. Stilizavimas.
Plaukų dažymas

267 St. Nicholas Ave., Ridgewood, N.Y.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

Tel. (212) 441-3110 / 896-7743

BESTWAY TRAVEL AGENCY
Kelionės plačiame pasauly
WILLIAM R. BEST
84-14A Jamaica Avenue
Woodhaven, N. Y. 11421

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER SAVO ATOSTOGAS
CAPE COD - OSTERVILLE
KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO JŪROS PLIAŽO
— GRAŽIOJE LIETUVIŠKOJE
JANSONŲ VASARVIETĖS VILOJE

AUDRONĖ

87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod, Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parku. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus atviros jūros plažas (7 minutės pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.

Vila AUDRONĖ jau atidaryta ir priima svečius. Kreiptis tiesiai į vilą AUDRONĖ, Osterville, Cape Cod, Mass. 02655; telef. 428-8425 — Mrs. Marija Jansonas.

Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir didžiausią Cape Cod žalumynus paskendusią lietuvišką pajūrio vilą.

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER (Title Copyright) by FRANCISCAN FATHERS

Elna nuo 1915 metų.

1951 sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.

Stralpenius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožiūra. Nenaudoti stralpeniai saugomi ir gražinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti stralpeniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

“Madinga ir gražu”

Sovietų saugumo generolas, kaip neseniai šioje vietoje buvo rašyta, skundėsi dėl “imigrantinių vakarų” ir “emigrantinių organizacijų” religinės propagandos, kuri veržiasi į Sovietus ir siekia sprogdinti sovietinę sistemą iš vidaus.

Rimkutė Danutė, Juozo, Vilniaus gydytoja, mėginusi pervežti per sieną 280 rublių.

Moteka Romualdas Vladovič, Vilniaus elektrosdirbimo dirbtuvės meistras, ir jo žmona Gertruda mėginę pervežti per sieną 48 vilnonės skareles.

Tokie faktai, toliau aiškiniamai dėl jų.

★

Jei drabužiai, skarelės — rašo “Sovetskaja Litva” — gabenami spekuliacijos tikslais, tai kam gi gabenami kryželiai, šventųjų paveikslėliai, biblijos, medalikėliai? Suimtieji esą aiškina, kad tai “suvenyrai” jų pažįstamiems; kad dabar tokia mada — ta pati mada, dėl kurios ilgaplaukiai paaugliai ir visai jaunos merginos nešioja ant kaklo retežėlių su kryželiu ar medalikėliu.”

Dabar tenka minėti “Sovetskaja Litva” (gegužės 29) aprašomus faktus, kaip tą “propagandą” vykdo ne užsienis, bet patys sovietiniai piliečiai. O faktai yra tokie:

★

Gardino muitinėje buvusi sustiprinta kontrolė; kai kurie įtarti asmenys iškratyti iki išrenimo. Kontrolės vaisiai — esą ant muitininkų stalo sukrauta konfiskuotų “tūkstantis kryželių su retežėliais”, kurie buvo paslėpti diržuose ar šiaip po drabužiais bei lagaminuose su dvigubais dugnais.

Sovietinis laikraštis duoda ištraukas iš muitinės protokolo, kas tie suimtieji ir kas pas juos rasta. Pavardes čia surašom taip, kaip jos parašytos rusiškame laikraštyje. Būtent:

Marija Bogdanovič, dirbanti Vilniaus ligoninėje, turėjusi su savim 86 atvirusus su miniatūriškais šventųjų paveikslėliais, o taip pat 105 religinius medalikėlius su paaukuotais retežėliais.

Jaroševskis Vitold Ivanovič, Vilniaus šoferis, turėjo tris lagaminus, kuriuose tarp dvigubų dugnų buvo 2,900 kryželių su paaukuotais retežėliais.

Subakoniė Birutė, Kauno vidurinės mokyklos mokytoja, su dukteria dėžėje su skalbiu milteliais ir po drabužiais turėjusi 860 medalikėlių — kryželių su paaukuotais retežėliais.

Laikraščio informacijos autorius sakosi, kad jam ne sykį ir ne dusyk tekę matyti jaunus žmones nešiojant ant kaklo retežėlius su kryželiais ir pasikalbėti su jais. Esą paklausti dėl tikėjimo, jie ar jos atsakė:

“Ar aš tikinti? Na, ne. Aš ir bažnyčioj niekad nesu buvusi. O kryžutis? Tai taip sau, paprasčiausiai taip sau — daug kas dabar juos nešioja. Tai madinga ir gražu.”

★

New Yorko rusų laikraštis “Novoe russkoe slovo” (birželio 24), pakartojęs “Sovetskaja Litva” informaciją, pastebi: “Būtina pažymėti iš “Sovetskaja Litva” informacijos, kad kryželių ir šventųjų paveikslėlių ‘mada’ platina iš užsienio patys sovietiniai piliečiai... Ir vargiai tai daro spekuliaciniais sumetimais, kaip stengiasi įtikinti ‘Sovetskaja Litva’.”

Bažnyčioje eina griovimo ir statymo darbai

Vatikano II susirinkimas įgalino jos narius, kunigus ir pasauliečius — atvirai kritikuoti ir projektus siūlyti, griauti ir statyti. Tarp tos rūšies reiškinų spaudoje šiuo metu pastebime:

Dėl popiežiaus rinkimų

Iš Vatikano II susirinkimo dėl kolegiališko Bažnyčios administravime Belgijos kardinolas Leo Suenens padarė praktišką išvadą — esą tegul popiežius renka ne kardinolų kolegija, bet vyskupų sinodas. Dėl šio siūlymo ir kitos kardinolo

kritikos Romos kurijai protestavo kardinolų kolegijos pirmininkas kard. Eugene Tisserant. Ginčas tebeina.

Dėl nuncijų

Belgijos kardinolas Suenens, o taip pat Peru kard. Juan Landazari Ricketts kritikavo popiežiaus legatų ir nuncijų reikalingumą. Esą jie nereikalingi. Vietos bažnytines problemas geriau pažįsta kolegialiniai organai. Jie tiesiogiai gali Vatikaną painformuoti. Suenens ir Ricketts žiūri į nuncijus bei legatus kaip į Romos atsiūstus prižiūrėtojus.

Popiežius Paulius VI pakartotinai pasisakė už nuncijų bei delegatų reikalingumą. Jie, tiesą sakant, seka ne tik vietos bažnyčios veiklą, bet jie yra diplomatiniai atstovai prie atitinkamų vyriausybių.

— Chilėje 135 kunigai paskelbė viešą protestą prieš popiežiaus nuncijų arkiv. Carlo Martini, kam jis įsitaisė prabangi rezidencija. Tai esąs papiktinimas gyventojam, kurių daugumas čia skurdžiai.

Dėl Komunijos dalinimo

Liturgijos kai kurie novatoriai įsivedė naują praktiką Komunijai dalyti — paduoda Komuniją tiesiog į saują. Vatikanas prieš šią naują pasisakė, pasiremdamas vyskupų daugumos nuomone už ligišolinę praktiką — dėti ant liežuvių.

Dėl krikšto formulės

Bažnyčios praktikoje 350 me-

tų išsilaikiusi krikšto formulė dabar jau pakeista. Išmestas egzortas nuo veltinio. Išmesti klausimai kūdikiui, į kuriuos turi atsakinėti krikšto tėvai. Labiau pabrėžtos krikšto tėvų pareigos. Nauja tvarka pradės veikti nuo spalio 8 — Marijos šventės.

Pirmieji diakonai Amerikoje

Pirmuoju pasauliečiu diakonu J. Valstybėse laikomas Michael Cole, konvertitas, gimęs Anglijoje. Jį paskyrė vyskupas Sheenas.

Detroito kardinolas Dearden nusprendė rengti pasauliečius diakonus ir jiems apmokyti paskyrė dvejų metų kursus. Diakonais galės būti nejaunesni kaip 35 metų — vedę, nevedę, našliai. Tačiau sykį priėmė diakono šventimus vesti jau negalės.

Dirbantieji kunigai Amerikoje

Milwaukee du kunigai kapucinai — Robert Bertram ir Paul Yaroch — ėmėsi prancūzų ir olandų kunigų pavyzdžio. Pirmasis tapo parduotuvės tarnautoju, antrasis taksu šoferiu. Pirmasis dirba 20-30 valandų per savaitę už 40-50 dol., antrasis dirba ilgiau ir uždirba 70 dol. Abudu apsigyveno apartamente už 90 dol. mėnesiui prie juodųjų, baltųjų, ispaniškai kalbančių gyventojų. Jie tikisi, kad gyvendami iš savo rankų darbo, galės arčiau priėti prie darbo žmonių ir jiems apaštalausti.

Sujudimas dėl vysk. Shanon

Iš Vatikano II susirinkimo principinių pasisakymų nesunkiai pasidaryti išvada, kad, anot The Catholic Universe Bulletin (birželio 27), “asmens pirmąją prieš institucines formas”. Asmeninė sąžinė daugiau sveria negu institucijos nusistatymai. Aktualiu tokios asmeninės sąžinės pavyzdžiu šiuo metu yra virtęs vyskupas James P. Shanon, St. Paul — Minneapolis (birželio 27), “asmens pirmąją prieš institucines formas”. Asmeninė sąžinė daugiau sveria negu institucijos nusistatymai. Aktualiu tokios asmeninės sąžinės pavyzdžiu šiuo metu yra virtęs vyskupas James P. Shanon, St. Paul — Minneapolis (birželio 27), “asmens pirmąją prieš institucines formas”. Asmeninė sąžinė daugiau sveria negu institucijos nusistatymai. Aktualiu tokios asmeninės sąžinės pavyzdžiu šiuo metu yra virtęs vyskupas James P. Shanon, St. Paul — Minneapolis (birželio 27), “asmens pirmąją prieš institucines formas”.

Pasauliečių sąjungos reikalavimai

Kai Vatikano II susirinkimas stipriai pabrėžė pasauliečių rolę Bažnyčioje gyvenime, tuojau atsirado “National Association of Laymen”, kuri atstovauja 25 paskirom grupėm su 13,000 narių. Šios pasauliečių sąjungos paskutiniame susirinkime buvo pasisakyta prieš paprapines mokyklas, pasisakyta už kontribuciją juodųjų organizacijom — kontribuciją dvigubai didesnę nei patys juodieji reikalauja, nes pasisakė už 400 mil.; pasisakė taip pat už moteris diakones ir kuniges.

Sąjūdis už popiežių ir Bažnyčią

Vokietijoje išaugo sąjūdis “Už popiežių ir Bažnyčią”, kuris Frankfurte paskelbė manifestą, pasirašytą 19,000 asmenų. Manifestas pasisako prieš “naujuosius tikėjimo aiškinius ir destruktivinius Bažnyčios ir jos tradicijų kritiką”. Manifestas atmeta vadinamą Bažnyčios “sudemokratinimą”. Pasisako už popiežiaus autoritetą Bažnyčioje, už kunigus, kurie yra ištikimi teisėtai vyresnybei, už išpažinimą, kad eucharistijoje yra tikras Kristus, už mišias kaip auką, už esamą Bažnyčios struktūrą.

Ir Amerikoje panašus sąjūdis Apie tradicionalistus šiuo

tarpu mažiau girdėti. Bet pasiskardeno kito vardo organizacija — Wanderer Forum, sukurtą prieš 5 metus. Jos paskutiniame susirinkime su 500 žmonių buvo kalbama prieš tuos, kurie paneigia Marijos nekaltą prasidėjimą, prieš kunigus ir katalikų laikraščius, kurie viešais pareiškimais puola Bažnyčią; pasisakė už ištikimybę popiežiui. O dėl asmeninės sąžinės — tai ji turinti būti taisykla, jei nesutinka su Bažnyčios mokymu. Rezoliucija buvo pasmerktas Katalikų Universiteto dėstytojų “papistinis” mokymas. Už pasitaravimus Bažnyčiai buvo pripažinti 5 garbės nariai. Tarp jų Nashville vyskupas W. L. Adrian, kuris dėl ligos čia nedalyvavo. Bet, kai už jį kalbėjęs Bostono kunigas pareiškė, kad vyskupas dar neišmokęs mišią angliškai, tai susilaukė ovacijų.

Pažanga dažnai eina per revoliucijas, per ekstremizmus. Gal Bažnyčios narių nutrupės, gal bus naujos reformos. Tačiau neabejotina, kad religinė sąmonė dėl visų tų už ir prieš turės pagilėti, reikalaujama iš asmens aiškaus apsisprendimo.

VOKIEČIŲ LAIKRAŠTIS APIE LIETUVĄ

Vakarų Vokietijoje išeinantis laikraštis “Stimme der Freiheit” birželio mėnesio numeryje paskelbė išsamų straipsnį apie Lietuvos pasipriešinimą sovietų okupacijai. Straipsnyje plačiai atpasakojama partizaninė kova, trukusi iki 1953 metų. Nors partizaninis karas turėjęs būti nutrauktas, bet, pasak laikraščio, pavienis pasipriešinimas vyksta toliau. Jis truksias tol, kol Lietuva atgausianti savo valstybinę nepriklausomybę. Straipsnis pailiustruotas sostinės Vilniaus atvaizdu.

Lietuviško midaus patentai

Tiesoj (birž. 11) pranešama, kad Stakliškių midaus gamyklos direktorius A. Sinkevičius gavo iš Maskvos “autorinių teisių” pripažinimą “Lietuviško midaus” receptui. Šis midus (tik neaišku, ar Sinkevičiaus, ar “didžiosios tėvynės” naudai) esąs užpatentuotas Jungtinėse Valstybėse, Anglijoje ir Japonijoje. (E.)

Chicago visuomenė Marquette Parko lietuvių bažnyčioje dalyvauja vysk. A. Deksnio mišiose. Nuotr. A. I. Gulbinsko

P. KLIMAS

VOKIEČIŲ OKUPACIJA LIETUVOJE 1915 m.

(7) Stebuklingoji Mergelė apgyne Vytauto bažnyčią nuo tokio pat likimo, bet ir ji prarado savo didybės frontoną: be bokšto ir šovinių, be jokio pasigailėjimo sužalota, ji betgi nepasidavė tų dviejų svetimų plėšikų smurtui. Taip pat numušta buvo ir cerkvės viršūnė. Skurdi, didžiai skurdi pasirodė tokiose apstovose tarsi garsoji visų mūsų kunigaikščių pamėgtoji būstinė, kur tiek daug taikoje didžiųjų darbų padaryta ir tiek piktenybių iškentėta nesantaikų metas.

Bet kas daugiausia stebino, kad ir žmonių čia nesutikau: nei griežtų Biblijos gerbėjų, dar didesnių fariziejų neprieteilių ir ne mažiau garsių Lietuvos agrurininkų — karaitų (kai kas juos vadina karaimais), nei senųjų Kipčako ar Krymo ordų paliekuonių, nekartą čia savo chanus auginusių arba kalinusių. Užtatai nebuvo nei užeigos, nei krautuvės. Vienas krikščionis elgeta praedamas badu pasiskundė.

Užėjau į kleboniją. Džiakonas Malukevičius ir jaunasis kunigas Ramanauskas abu buvo išvažiavę į parapiją. Priėmė ir informavo mane, ligi sugrįžo kunigai, kalbioji šeimininkė. Jos pasakojimai nebuvo linksni — tada niekas nemokėjo linksmai pasakoti.

Mūsų metu iš parapijos bent trečdalis gyventojų išbėgo. Miestelin ir dabar nebeįėjo nė mažesnioji pusė. Žinoma, jokios pramonės neliko; dvi trys krautuvės dar skurdo su keliais žvakgaliais tuščiose lentynose. Vartotojų draugiją dar rusai buvo apiplėšę.

Atrodė kiek atsipeikėję keli senieji vežikai, kurie dabar įsikraustė į ponų butus, bet savo amatu nesivertė: ką bevežišios ir keno arklių?

Visoj apylinkėj, be minėtų kunigų, nepasiliko jokio inteligento: nei gydytojo, nei vaistininko, nei vargonininko su zakristijonu. Valsčius pasiliko be administracijos, be teismo ir be raštinės. Tik kelios dienos prieš mano apsilankymą čia ka-

žinkam galvon atėjo sudaryti apsaugą iš 8 milicininkų, o atvykęs vokiečių komendantas su keliais kareiviais pasidarė jų viršininku ir ėjo teisėjo pareigas. Tiesa, komendantas tik sprendimus tepasirašydavo, o teisti prašė kleboną.

Sitokioj visuomenės organizacijoj, žinoma, niekam nerūpėjo mokyklos ar koki atieties planai. Žmonės baimingai dairėsi, kaip jiems teks gintis nuo bado ir ligų. Sunku buvo suprasti net kaip jie dabar gyveno. Nei duonos, nei druskos, nei žibalo, nei bendrai kitokių pirmosios reikmenės dalykų čia niekur nebuvo galima gauti. Man pačiam ieškant duonos (nemačiau, kad ji galėtų patapti toks retas daiktas Lietuvoj), tik slapčiomis vienas žydelis pasiūlė kažin kokį šapų gniužulą, už 16 kapeikų svarą. Ir nenuostabu: dėl sausmėčio javai čia buvę menkai užderėję, o rusai daugumą dar laukuose arkliam sušėrė ar iškojo. Kas liko — vokiečiai pribagė. Kiek geriau buvo Aukštadvario ir Sumeliškio apylinkėse. Bet iš jų gauti nebuvo lengva, nes tik geri giminės ar pažįstami produktai mainėsi. Gauti nusipirkti — buvo didžiausia malonė ir brangiausia kaina. Pats klebonas turėjo čia išsikšti ir rekomenduoti pirkišką. Bado baimė didėjo dar dėl to, kad retai kas atsijėjo. Tik tie, kurie turėjo daugiau bulvių, ryžosi savo

rugių atsargą “išbarstyti” per daug neaiškiai ateičiai. Daugeilis, berods, dar manėsi bulvėmis iš pabėgėlių laukų, sukeldami kartais piktų vaidų tose vietose gėrybės dalybose. Bet misdami bulvėmis be druskos, gandinavosi vidurius; ėmė siausti dezinterija ir penki žmonės, sakė, numirė net kolera.

Mėsa žmonės pasistiprinti negalėjo net šventadieniais, nes gyvulius sunaikino rusų ir vokiečių kariuomenė. Ypatingai retai buvo rasti kiaulių, avių ir paukščių. Tik kai kur išliko kokia nukaršusi karvė ar išgvėręs arklis.

Sitokis nuskurdimo vaizdas atgrasino mane net klebono namuose prašyti bent kokios vakarienės. Bet ir mano, rodosi, visai kuklus prašymas — nors trupinėlio druskos — negalėjo būti šeimininkės patenkintas, nes ji tą vakarą ir pati neturėjo... Mano konservai buvo nesūdyti, bet jie buvo tokia prabanga!

Vienu kuo žmonės nesiskundė, tai kuru. Jei kam pasiliko kokia sveika trobelė (arti 80 proc. visų trobesių parapijoje buvo sunaikinta), visas miškas ėjo jos šildyti. Ta laisva Dievo dovana visiems atrodė tada sava. Statytis betgi nieks nesistatė. Žmonės tarytum ketė dirbė, kai paliovė apkasus katė. Ir jiems, matyti, karas atrodė vieintelis to meto darbas. Klebo-

nas, be to, buvo labai sujaudintas, kad seniau net labai dori ir jau pagyvenę žmonės dabar ėmė vagiliauti. Lyg būtų nusivylę tuo, kad nieko nenupeinė dorybėmis!

! AUKŠTADVAR!

Be šviesos pavakarojus ir be patogumų nusnūdus, anksti rytą tas pats vaizdas pasidarė dar sunkesnis. Kėstučio pilis saloje nebuvo ši kartą nei vienu nei kitų šovinių paliesta, bet ji lyg dar niauriau pagrimzdzo ežere. Gal ji tik susikniaubė, kad Kėstučio turtai iš gelmių nepasirodytų teutonų ainiams, kaip kad kartais jie pasirodydavo garsiųjų čionykščių “sieliavų” žvejams. Užtat Galvės ežeras buvo ramus, nes ne vieną galvą, matyti, gavo aukai, kasmet iš senų senovės jo reikalaujami.

Es Trakų pro ežerą pasukęs keliu į Aukštadvarį, tuojau atsidūriau lyg kokių kurmių milžinų suraustam lauke. Šovinių gūžtos ir kėliai ir dirvas buvo kaip lepra subjaurojusios ir visą apylinkę tyruma pavertusios. Trobesių sienojai ir durys buvo suversti į apkasus, kurie čia jau visai rimtai buvo padaryti: gilūs, dengti, su durėtais kambariais, lyg ilgam žiemos gyvenimui pritaistyti. Bet kokios tuščios, melankoliškos dabar atrodė tos XX-ojo amžiaus katakombos! Granatų skeveldros, konservų dėžės, neramaus guolio šiaudai, kraujo pėdsakai—

teikė gausios medžiagos šurpulingiems apmąstymams. Šit dar keletas pamestų laiškų, rašytų iš Vokietijos į tuos mirties urvus gal gyvam, o gal ir negyvam vyrui, broliui, tėvui. Jie visi trumpi, pilni resignacijos, bespalviai, be minties, nelaimingi. Šit ir vokiečių laikraščių atplaišos — čia pirmą kartą juos pamačiau. Koks piktas, išdidus jų tonas! Visas pasaulis po Vokietijos kojų jei dar nėra, tai bus! Šita “kitos pusės” puikybė, pilna paniekos, be atlaido, agresinga atrodė lygiai barbariška, kaip ir kazokų savivaliavimai.

Tris valandas šlemščiau per tokias naujosios civilizacijos tyrumas nė vienos gyvos dvasios nesutikęs. Miškelyje, kur pasilsėdamas gavinausi Komiteto konservais, taip pat buvo tylu kaip apleistose tranšėjose. Už miško pamačiau rūsiantčią trobelę, pirmą gyvybės ženklą. Krikščioniškai įsitękęs paprašiau gerti. Pagyvenusi, skurdo pažymėta moteriškė atsakė lenkiškai. “Lašinius”, matyti, dar “poniški” atrodė. Bet “kultūros” aprūpinta žmogysta atsipeikėjo ir primygtinai paklausė, ar aš tikrai lietuviškai moku. Tada tik atsilpaudavo liežuvis, ir mes jau gražiai lietuviškai kalbėjome. Trejetas vaikų akis išpūtė, keistai žiūrėjo į svečią, nesiliaudami godžiai graibę nešvarioj petelnėj motinos pačirkintus spirgius.

Jie jau ir su motina šveplelenkiškai!

Praėjęs sudėgintą lėtpjūvę ir malūną prie nedidelio upelio, po kelių varnų pasiekiau Aukštadvarį (spalio mėn. 16 d.). Kalne, prie gražaus didoko ežero ta vieta atrodė lyg karo nemušusi. Pirmi gražūs ir sveiki namai buvo klebonijos. Kunigo Aukštuolio sėters buvau priimtas tik po didelių abejojimų, ar nesąs koks dezertyras. Kad būtų buvę tamsiau, vargu bebūčiau išbeldęs!

Aukštadvaris man buvo lyg prošvaistė. Klebonijos namuose nesiskusta badu. Patyriau, kad ir šiaipjau žmonės pasisekė šio to susivalyti, net žiemkenčių įsėti. Arklių ir kitų gyvulių, nors maža, bet daug apščiau negu Trakuose. Čia net cukraus būta, nors žibinta taip pat balanom. Daugiausia skurdą išgirdau dėl vokiečių rekvizijų, nes ne tik už jas nemo-kėta, bet ir jokių raštelių nedavinėta. Bet dar daugiau žmonės sielojosi vokiečių dezertyrais, kurie gyventojus terorizavo. Ar jie buvo tikri dezertyrai, ar tik apsimetę tokiais revkizicijų reikalui — sunku buvo suprasti.

Dvarai čia beveik visi buvo dar rusų išdeginti, nebent kuris nuo padegėjų kaip nors atsipirko. Biednuomenė dabar tenai “parceliavo” bulves, žinoma, ne be vaidų.

(Bus daugiau)

Ateina naujas vyskupas

Pamokslas vysk. A. Deksnio mišiose New Yorke

Susirinkom pamatyti ir išgirsti naują vyskupą, gauti jo palaiminimą, dalyvauti jo mišiose, o po to jį pagerbti. Džiaugiamės jį gavę, nors kai kas liūdi. Liūdi ypač viena lietuvių parapija, netekusi gero klebono.

Gerą kleboną tačiau nesunku pakeisti kitu, o vyskupo netekus — sunku gauti kitą. Tai mes jau esame patyrę. Mirus vysk. V. Padolskiui, laukėme ketverių metų, kol gavome vysk. Pr. Brazį. Po šio mirties vėl laukėm nerimdam 20 metų, kol sulaukėme naujo vyskupo Antano Deksnio. Pastaruoju metu mums kažkaip nesiseka su vyskupais, ypač jaunesniais. Jie arba per greit miršta, arba, kaip Lietuvoj, vos išventinti uždaromi namų kalėjime.

Džiaugiamės nauju vyskupu net nepažinę jo asmeniškai ir nežinodami, koks jis bus vyskupas. Bet mes žinome, jog jis buvo parinktas iš 500 laisvėje esančių lietuvių kunigų ir jog šis parinkimas buvo daromas labai rūpestingai. Žinome ir tai, kad vyskupas skiriamas ne kokiam grupei, o tautai, nes ir Kristus siuntė apaštalus tautoms: „Eikite ir mokykite tautas“. Kiekvienas vyskupas yra savo tautos apaštalas su visais įgaliojimais mokyti, pašventinti ir vadovauti neribotą plotmę, nors praktiškai ir vyskupams duodamos ribotos teritorijos. Mūsų naujasis vyskupas vadovaus lietuviams, pasitraukusiems iš tėvynės ir gyvenantiems Vakarų Europoje. Po vyskupo Pr. Brazio jis bus antras ganytojas, skirtas Vakarų Europos lietuviams. Tačiau nei Brazys, nei Deksnys nebus pirmieji keliaujantieji Europoje Lietuvos vyskupai.

Pirmasis Lietuvos vyskupas, kaip žinome, buvo Kristijonas, pakrikštijęs Mindaugą, jo šeimą, didikus ir būrius lietuvių. Jis po Mindaugo nužudymo išvyko iš krašto, tačiau ir toliau pasiliko keliaujančiu Europoje Lietuvos vyskupu. Po jo mirties buvo išventintas ipėdinis, taip pat Lietuvos vyskupo titulu. Vakarų Europa keletą dešimtmečių jautė keliaujančių mūsų vyskupų pėdsakus; jautė ir šv. Sostas pareigą rūpintis Mindaugo pradetu lietuvių krikščionimui.

Anų pirmųjų vyskupų pėdomis dabar, po 700 metų, keliaujančias mūsų jauniausių vyskupų, atstovaus mūsų krikščionybėje laisvų tautų šeimoje, informuos šv. Sostas, o svarbiausia — tės mūsų tautos ganytojų misiją. Toje misijoje randame aukščiausios kilmės didikų — kunigaikščių, vidutinių bajorų ir liaudies sūnų. Kilmė šiai misijai nėra svarbi; svarbiau kilnumas ir dvasinis pranašumas. Toje vyskupų galerijoje randame vienas už kitą šviesesni, uolesni, šventesni ganytoją. Šviesos jie sėmėsi, ypač nuo XVI a. pradžios Vakarų Europoje, o paskui Vilniaus akademijoje, pasipuošdami, kaip ir naujais mūsų vyskupais, doktoratais. Bet ir tai ne taip svarbu. Svarbiau, kad tie parinktieji rūpinosi visa savo tauta, mokėsi liaudies kalbos ir ne vienas buvo žinomas liaudies pamokslininkas. Jie rūpinosi ir sava valstybe, nes ilgą laiką buvo jos senatoriais. Nuo XVIII a. pusės jie darė pakartotinų žygių iškovoti Lietuvai savarankią bažnytinę provinciją su jos metropolitu — primu Vilniuje. Kai Lietuvai ėmė grėsti pavojai ir nebuvo kitų stipresnių asmenybių, vyskupai pasidarė tikrieji tautos vadai. Ne vienas jų dėl to pasidarė ir kankiniais. Du vyskupus — Masalskį ir Kasakuskį lenkų jacobinai nužudė už tai, kad, paskelbus gegužės 3

dienos konstituciją, jie priešinosi Lietuvos prijungimui prie Lenkijos. Du vyskopus Giedraičius — Steponą ir Juozą Arnulfą rusai nušalino nuo sosto dėl to, kad nerėmė carinės Rusijos vykdomo Lietuvos pavergimo. Valančius ir Palilionis buvo rusų laikomi namų areštai, kad negalėtų tiesiogiai turėti įtakos savo tautai. Tautos kankiniais tapo arkiv. Reins ir vysk. Borisevičius; sovietai juos nužudė, o kitus mūsų vyskopus ištrėmė ir kankino.

Mūsų vyskupai įsibrėžė tautos sąmonėn kaip tikėjimo nešėjai ir saugotojai, tautos ugdytojai ir gynėjai. Įsibrėžė taip giliai ir pagarbiai, kaip retai kurioj kitoj krikščioniškoj tautoj. Ir atrodė kontrastas, kai nepriklausomybės laikais tekdavo dažnai girdėti inteligentus, universiteto profesorius, visuomenės vadus vis ir vis kritikuojant vyskopus. Iš vyskupų buvo reikalaujama, kad jie spręstų tautos problemas,

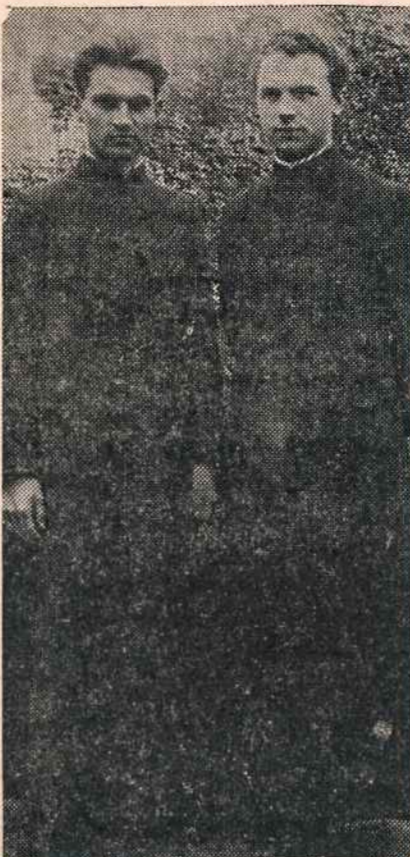
keistų krašto padėtį, tramdytų valstybės vadus. Tas kritizmas atrodė nepagarbus ir nerealus. Dabar man regis, kad giliausioji to reiškinio šaknis yra neribotas pasitikėjimas, netgi tikėjimas savais vyskupais, išaugęs per šimtmečius.

Teko būti Europoje, kai buvo konsekrutas vysk. Pr. Brazys, o po to dar pusantrų metų stebėti mūsų tautiečius ir patį naująjį vyskupą. Koks buvo džiaugsmas ir pasididžiavimas sulaukus pirmojo Europos lietuvių vyskupo! Ir pats vyskupas pirmaisiais metais buvo tiesiog nešamas bei keliamas to žmonių entuziazmo, pasitikėjimo ir tikėjimo. Tačiau po metų atėjo atoslūgis, ėmė ryškėti nerimas, prasiveržė paviršium kritika. Kodėl vyskupas nesukūrus su sprendimais, nedaras vienos ar kitos atmainos, nekuriąs sielovados centro? Tik didelis pasitikėjimas darosi toks trapus ir, lūždamas, virsta nepasitikėjimu ir kritika.

Šio tautinio, istorinio mūsų

brožo akivaizdoje iškyla keletriopa problema. Visų pirma vyskupas turi būti nepaprastai stiprių pečių, užgrūditas, pažįstas savo tautą jos didybėje ir trapume. Nežiūrint diskretumo ir paslapčių, kurios vyskupą ypatingai saisto, jis turi bendrąsias problemas aiškintis su parinktais žmonėmis. Žmonės turi pajusti, kaip vyskupas operuoja savo atsakomybę, su kokiom kliūtim susiduria. Antra vertus, mūsų tauta, ypač šiais laikais ir šioje padėtyje, turi mokytis savo vyskupą suprasti, jiems labiau padėti ir juos tiesiog taupyti. Gana, kad jau pačioj Lietuvoj mūsų vyskupai yra kaliniai ir kankiniai. Nereikia daryti kankiniais bent laisvėje esančiųjų, statant jiems neribotus reikalavimus ar laukiant iš jų stebuklų.

Vyskupas yra dvasinis vadovas, kuris planuoja ir rikiuoja, telkia kitų jėgas ir jomis disponuoja, paskirsto uždavinius ir, kiek jam įmanoma, padeda sudaryti galimybes jiems įvykdyti. Bet ar jis gali tai įvykdyti vien tik keliaudamas, visur kviečiamas? Ar jis gali vadovauti neturėdamas bendradarbių ir būtiniausių išteklių?

Diakonas Antanas Deksnys ir subdijakonas Stasys Yla, liturginių apeigų vadovai Kauno kunigų seminarijoje 1931 metais. Nuotrauka klieriko Viktoro Dabušo.

— Žiūrėk, neužmušk manęs, nes kito vyskupo greit negausit! — įspėjo vysk. Brazys savo sekretoriui, vežusį jį į Muencheno stotį. Sekretorius jo ne-

užmušė, ir vyskupas saugiai pasiekė Romą, bet čia jį užmušė pervarginta širdis. Užteko dvejų metų rūpesčio, keliavimų, įvairių „gerbimų“, kad neaktekume pačiame amžiaus pajėgume ir dvasiniame iškilime buvusio vyskupo.

Dabar ima baimė dėl naujo vyskupo, kad mes jo per anksti nenukankintume, neišsėmume, nepertemptume jo širdies. Vyskupo širdis, vien dėl jo misijos, yra neišvaizduojamai plati. Ar ne dėl to pirmtakūnas pasirinko šūkį „visiem būti viskuo“, o šis — „meilė niekad nesiliauja“? Bet reikia skaičiuoti jėgas, kad vyskupo ir jo meilės užtektų ne dvejim metams.

Vyskupe, mes esame lyg smiltys, pabirusios plačiuose kontinentuose, ir žinome, kad jas gali jungti ne šaltas cementas, o tėvo širdis ir išminčiai. Mums reikia ne kryžiumi paženklinto žaislo, kuris puošų tik kiekvieną mūsų susibūrimą, pikniką ar suvažiavimą; ne pigių diskusijų dalyvio. Mums

reikia vado, kuris žvelgtų plačiai ir giliai; kuris akstintų, įkvėptų ir laimintų pasišventėlius religinė, moralinė, kūrybinė, tautinė ir visuomeninė veikloj; kuris nepasąskęstų smulkmenose, bet ieškotų sutelktinių sprendimų šioje mūsų buityje. Reikia mums ryšininko su šv. Tėvu, kad mūsų reikalai būtų teisingai ir vispasiškai pristatomi. Maldaukit tikinčiųjų Tėvą, kad saugotų mūsų mažą tautą, kaip akies lėliukę, nes kitos tiek iškentusios, taip dvasiškai subrendusias, taip užgrūdintas, taip ištikimas savo tikėjimui tautos Bažnyčia neturi Europos kontinento.

Išlydime Europon Jus, mūsų tautos išrinktąjį, linkėdami ir meldamiesi, kad būtumėte tvirtas ir tvaras savo misijoje. Prieš išvykdamas palaiminkit mus ir visus, ir kiekvieną lietuvių, kur kas bebūtų — prie Nemuno, Reino, Missouri, Amazonės ar Usuri, nes Jūsų laimiančios rankos mostu veikia šv. Dvasios jėga. Stasys Yla

Kunigų Vienybės seimo rezoliucijos

(1969.VII.1-2 Chicagoje)

Lietuvių Kunigų Vienybės seimas, džiaugdamasis naujo lietuvių vyskupo Antano Deksnio paskyrimu, reiškia gilų dėkingumą šv. Tėvui ir kviečia lietuvių visuomenę nuosirdžiai remti šio ganytojo darbą mūsų tautiečių labui.

Seimas, laikydamas parapijas lietuviškos ir religinės veiklos pagrindu emigracijoje, maldauja lietuvių glautis prie savų parapijų, jas materialiai remti, reikštis aktyviai jų veikloje ir išsaugoti jų tautinį pobūdį. Taip pat seimas prašo c.v. ir visus lietuvius, kur reikalinga, tinkamais keliais pasirūpinti, kad pagal Vatikano II nutarimus lietuviams būtų leidžiama priimti sakramentus, dalyvauti liturgijoje ir girdėt skelbiamą Dievo žodį lietuvių kalba.

Lietuvių dvasiškija, stebėdama visuomeninėje veikloje vis labiau gilėjantį dvasinį susiskaldymą ir skaudžiai jį apgailestaudama, ragina visus pasaulio lietuvius, ypač vadovaujančius asmenis, glautis vienybėn, atremton į krikščionišką artimo meilę.

Lietuvių Kunigų seimas, su giliu liūdesiu žvelgdamas į blėsantį jaunimo dėmesį kunigybei ir vienuolystei, šiuo tragišku tautos metu kreipiasi į lietuvius tėvus ir jaunimą. Tėvus prašo auklėti vaikus nuosirdžioj krikščioniškoj dvasioj, kad iš jų kultų kunigai ir vie-

nuoliai bei vienuolės; jaunimą skatina nepamiršti kilniųjų dvasinio gyvenimo idealų kunigybėje ir vienuolystėje, be kurių neįmanoma tęsti lietuviškos krikščioniškos veiklos. Kunigų seimas prašo lietuvių jaunimą aukotis kraštu dvasiniame luome ir pašaukimų problema spręsti savo suvažiavimuose.

Stebėdamas lietuvių jaunimo išsisklaidymą Amerikos didmiesčiuose ir to išsisklaidymo pavojus, šis seimas ragina lietuvius tėvus kreipti daugiau dėmesio į savų auklėjimo institucijų, kaip šešt. mokyklų, lituanistikos kursų, jaunimo centrų ir organizacijų, našesni rėmimą bei išlaikymą. Religinei jaunimo sąmonei kelti kunigai kviečiami paruošti naujus tikybos vadovėlius.

K. V. seimas apgailestauja pranciškonų vedamos šv. Antano gimnazijos — dėl nepakankamo lietuvių dėmesio ir iš to kilusių finansinių sunkumų — uždarymą ir prašo lietuvių visuomenę daryti viską, kad ši gimnazija vėl atsidarytų.

K. V. seimas sveikina jaunimo pastangas, besireiškiančias žygiu už tikėjimo laisvę, ir pažada jas remti.

Seimas įgalioja K.V. centro valdybą išleisti Am. Liet. istoriją, remti kun. A. Kezio, S.J. darbą, fotografuojant šventoves, religines institucijas, kad jos būtų išsaugotos istorinių ir meninių studijų tikslui.

L. Kun. Vien. seimas reiškia padėką vysk. V. Brizgiui ir tėvams jėzuitams už lietuviškų mišiolų ir kitų lietuviškų liturginių tekstų paruošimą ir išleidimą. Giliai pritaria miščiui, kad dar šiemet būtų išleisti: naujas mišiolas bažnyčioms ir mišiolėlis žmonėms pagal naujausią ir galutinį Vatikano potvarkį.

Kun. Vienybės seimas reiškia padėką centro valdybai už uolų darbą jos kadencijos eigoje ir už rūpestingas pastangas šį seimą organizuojant.

Seimas kviečia visus lietuvius kunigus įsijungti į „Krikščionis Gyvenime“ veikalų serijos prenumeratorius rėmėjus ir karštai rekomenduoti krikščioniškoms lietuvių šeimoms. Taip pat pageidaujama, kad „Kr. Gyvenime“ redakcija pasistengtų paruošti ir eilę populiarių leidinių-brošiūrų aktualiais religiniais klausimais.

K.V. s. labai prašo kunigus plačiau įsijungti į dvasios vadovų pareigas lietuviškose, ypač jaunimo, organizacijose ir savo konkrečiu darbu labiau vertinti šių pareigų svarbą.

Rezoliucijų komisija: Kun. L. Andriekus, OFM, kun. J. Budzeika, MIC, kun. J. Prunskis, kun. J. Vaišnys, S. J.

Po iškilmingų mišių naujasis vyskupas su koncelebrantais prie Maspetho lietuvių parapijos bažnyčios durų. Iš k. į d.: tėv. L. Andriekus, O.F.M., kun. J. Scharnus, kun. A. Petrauskas, kun. J. Pragulbickas, vysk. A. Deksnys, prel. J. Balkūnas, kun. J. Aleksišinas, kun. D. Pocius, tėv. L. Zaremba, S.J. Nuotr. V. Mažello

JAV LB CENTRO VALDYBA PAGERBĖ VYSK. A. DEKSNĮ

Naujai konsekrutas vysk. A. Deksnys, lankydamasis Chicagoje, padarė vizitą J. Valstybių LB Centro valdybai. Aktyvaus Lietuvių Bendruomenės nario vysk. A. Deksnio pagerbti ir su juo arčiau susipažinti birželio 30 dienos vakare p. Nainių namuose susirinko visa Centro valdyba su žmonėmis ir gausiu būrys jos svečių — bendruomenininkų.

Prie skoningai paruoštų vaišių garbingąjį svečią JAV Lie-

tuvių Bendruomenės vardu pasveikino namų šeimininkas Centro valdybos pirmininkas B. Nainys. Dar sveikino: Lietuvos gen. konsulas dr. P. Daužvardis, Lietuvių Fondo vardu — pirm. dr. A. Razma, jėzuitų provincijolas kun. G. Kijauskas, S. J., JAV LB Chicago apygardos valdybos vardu pirm. Andrius Juškevičius. Vyskupo gimtąjį kampelį priminė mokytojų sąjungos vardu sveikinęs p. Gulbinskas. Paskutinį sveikinimo žodį tarė JAV LB Centro v-

bos vicepirm. ir Chicago Jau-nimo Centro direktorius kun. Jonas Borevičius, S. J.

Sveikinimams pasibaigus, žodį tarė garbingasis svečias. Savo kalboje vyskupas pasidžiaugė gražiu jo priėmimu, palietė jo ateities rūpesčius ir nelengvą būsimą darbo našumą. Jam labai malonu esą būti bendruomenininkų tarpe, nes Bendruomenės idėją jis giliai vertina, remia ir nuosirdžiai dirba jos įgyvendinimui, visą laiką likdamas aktyviu jos nariu.

Vaišių metu sugiedota ilgiausių metų. P. Juškevičienė įteikė vyskupui skaučių seserijos dovaną — lietuvišką albumą.

LIETUVIŲ FOTO ARCHYVO FOTOGRAFIJŲ KONKURSO TAISYKLĖS

Bendros
1. Konkurse dalyvauti kviečiami visi lietuviai fotografai, mėgėjai ir profesionalai — gyvenantieji JAV ir kitur.

2. Konkursas turės dvi grupes: a) nespaltotų (monochromatinių) nuotraukų ir b) spalvotų skaidrių.

3. Dalyvavimo mokestis yra 2 dol. kiekvienai grupei (4 dol. dalyvaujant abiejose grupėse).

4. Galima dalyvauti bet kurioje vienoje grupėje arba abiejose grupėse kartu.

5. Kiekvienas dalyvis gali pateikti ne daugiau kaip aštuonias nuotraukas nuotraukų grupei ir ne daugiau kaip aštuonias skaidres skaidrių grupei. Galima dalyvauti ir su mažiau darbų.

6. Nuotraukas, skaidres ir mokestį siųsti šiuo adresu: Algirdas Grigaitis — L.F.A. konkurso vedėjas, 2081 Plainfield Drive, Des Plaines, Illinois 60018.

7. Gautos nuotraukos ir skaidrės bus saugojamos visomis priemonėmis. Tačiau konkurso rengėjai nebus atsakingi už galimą jų pažeidimą ar pametimą konkurso metu arba persiunčiant.

8. Visi gauti darbai bus pateikti konkursinei komisijai, kuri juos premijuos. Komisijos sąstatas bus paskelbtas vėliau.

9. Bus skiriamos trys (pirma, antra ir trečia) premijos kiekvienai grupei.

Vysk. A. Deksnys pokalbyje JAV LB centro valdybos suruošame pagerbime. Iš k. į d.: gen. konsulas dr. P. Daužvardis, vysk. A. Deksnys, tėv. G. Kijauskas, S.J., dr. K. Ambrozaitis, kun. dr. J. Prunskis, inž. B. Nainys. Nuotr. A. I. Gulbinsko

IŠ LIETUVOS VYČIŲ VEIKLOS

Centro valdybos posėdis

Newark, N. J. — Lietuvos vyčių centro valdybos posėdis buvo birželio 15 Robert Treat viešbutyje. Jį sušaukė ir malda pradėjo Larry Janonis, tos valdybos narys ir N. Y.-N. J. apskrities pirmininkas.

Padaryti pranešimai iš paskutinio valdybos posėdžio, kuris buvo kovo 29 Youngstown, Ohio.

Posėdyje dar dalyvavo: Longinas Svelnis iš So. Bostono, Nancy Kober iš Great Neck, N. Y., Mary Jankowski iš Worcester, Mass., garbės narys Ann Mitchell iš Elizabeth, garbės narys ir buvęs pirm. Joseph Boley, Mary Kober iš Great Neck, N. Y., Mary Stonis iš East Orange, N. J., Loretta Stukas iš Hillside, N.J., šių eilučių autorius, Dorothy Dukus iš Maywood, N.J., ir šie iš Worcester, Mass. — Ann Bender, Helen Gillis, Vanda Pajedaitė.

Apie artėjančią seimą kalbėjo Larry Janonis ir Loretta Stukas. Seimas bus rugpjūčio 22-

24 Newark. Seimininkais bus N. Y.-N. J. apskritis.

Taip pat kalbėta ir apie Lietuvos vyčių kongresą, kuris Darbo dienoms savaitgalį bus Detroito.

Centro valdyba sveikina naują vyskupą A. Deksnį. Dr. Stukas kalbėjo, kad vyčiai su rengtų ekskursiją į Romą 1970 metais, nes tuo metu bus šventinama Lietuvos kopyčia šv. Petro bazilikoje.

Užbaigiant malda sukalbėjo Joseph Boley.

Kitas centro valdybos posėdis bus rugpjūčio 20 Robert Treat viešbutyje.

Visi dėkoja N.Y. ir N. J. apskrities valdybai už malonų priėmimą.

29 kuopos susirinkimas

Newarko, N. J., Lietuvos vyčių 29 kuopos susirinkimas buvo birželio 17 šv. Jurgio salėje. Jį malda pradėjo pirm. Kazys Šipaila.

Sio susirinkimo tikslas buvo delegatų išrinkimas 56 — tam vyčių seimui. Išrinkti: M. Stonis, K. Šipaila, O. Pocius, E. Schmidt, R. Schmidt, I. Dilis, A. Skruodys, R. Peckis, E. Sharon ir K. Čiurlis.

Tai buvo paskutinis susirinkimas prieš vasaros atostogas. Baigiant sukalbėta malda, sugiedotas vyčių himnas.

Visi linkime greičiau pasveikti Charles Strolis, buvusiam mūsų pirmininkui. Reiškiam gilią užuojautą mūsų na-

Lawrence, Mass.

Vysk. Thomas Riley iš Bostono buvo atvykęs į Sv. Pranciškaus bažnyčią ir suteikė septyniadesimt keturiem jaunuoliam sutvirtinimo sakramentą.

Kun. Petras Šakalys, Sv. Pranciškaus parapijos klebonas, birželio 15 buvo išvykęs į Belleville, Ill., į savo gimnaziū vskupų Antano Deksnio konsekra-ciją.

Sv. Pranciškaus bažnyčioje birželio 19 buvo įteikti diplomai trylikai mokinių, baigusiu šių parapijos mokyklą (aštounis skyrius).

Vyrų šv. Vardo draugijos piknikas numatomas liepos 13 Palangos vasarvietėje, o rugpjūčio 17 ten pat numatomas didysis parapijos piknikas.

J. Sk.

SCRANTON, PA.

Vincetas Gulbinas, sulaukęs 49 m. amžiaus, nuo širdies smūgio mirė liepos 22 Scrantono, Pa. Laidojamas šį penktadienį katedros kapinėse. Pasmaldos šv. Liucijos bažnyčioje 9:30 val. Nulūdimė liko žmona, dukra Teresė, sūnus Vincas ir trys broliai: br. Kazimieras, OFM, Pranciškus ir Jonas.

Pavergtų tautų savaitė
Pavergtų tautų savaitės minėjimas Philadelphiaje įvyko liepos 20, sekmadienį, 5:30 v. popiet, Independence Mall aikštėje. S.M.J.

Philadelphiaje ateitininkų šventės posėdžio prezidentas. Iš k.: kun. dr. K. Širvaitis, V. Maciūnas, R. Baraitė, Edv. Skladaitis (pravedęs posėdį), dr. V. Vygantas ir J. Gaila.

Dalis Philadelphiaje moksleivių ateitininkų Joninių lauže

PHILADELPHIA, PA.

(atkelta iš 5 psl.)

Pirmoji komunija

Motinos dieną, gegužės 11, šeštadienines mokyklos mokiniai: Gintarė Gečytė, Audrius Dragūnas, Kęstutis Mašalaitis ir Darius Puzinas priėmė pirmąją komuniją. Sv. Andriejaus parapijos klebonas kun. Jurgis Degutis paruošė juos išpažinčiai ir komunijai lietuvių kalba.

Prieš trejus metus Redos Ardienės rūpesčiu ir a. a. klebono kun. J. Čepukaičio pritirimu kun. Stasys Raila paruošė kitus tris mokinius (Rasą ir Redą Ardytes ir Darių Ostrauską) išpažinčiai ir komunijai lietuvių kalba. Pernai atvykus vyskupui Vincui Brizgiui, tiems vaikui buvo suteiktas sutvirtinimo sakramentas.

Tuoju po mišių parapijos salėje įvyko komunijos priešpiečiai ir Motinos dienos minėjimas.

Programą tvarkė šeštadienines mokyklos mokytoja Vida Klemienė, kuri labai originaliai vieton įprastos prakalbos pristatė mokyklos vaikų pasisakymus apie savo mamytės. Tai buvo pynė reiškiamos vaiko meilės savo mamai, nusakant visas jos geriausias bei gražiausias ypatybes, kartu primenant ir jos griežtą "ne" ir diržą.

Programoje buvo ir skyrių pasirodymai, skirti mamų ir sveikinimui priėmusiems pirmąją komuniją.

Atsisveikinimas su mokykla

Vinco Krėvės vardo LB šeštadieninė mokykla šiemet išleido tris abiturientus: Rasą Ardytę, Mindaugą Klausą ir Laimą Surdėnaitę.

Mokyklos vedėja Reda Ardienė jiems įteikė diplomus. Mokyklos globėjas klebonas kun. Jurgis Degutis laimino baigusiuosius, linkėjo nepamiršti gimtosios kalbos.

Philadelphiaje apylinkės LB pirm. Gabrielius Mironas ir Pietinės New Jersey apylinkės LB pirm. Gediminas Surdėnas sveikino abiturientus ir apdovanojo juos knygomis.

Buvo padėkota klebonui, vedėjai, mokytojams ir tėvams už atsidavimą mokyklai, o tėvų komitetui su pirmininku Jonu Vigeliu — už atliktus ūkinis darbus ir mokyklos patalpų remontą.

Mokyklos vardu su abiturientais atsisveikino septinto skyriaus mokinė Aušra Kananavi-

čiūtė. Kalbėjo ir patys abiturientai.

Antroje programos dalyje žodį tarė LB pietryčių apygardos pirm. Balys Raugas. Jis įteikė atžymėjimus 18 mokytojų, išdirbusių ne mažiau kaip 3 metus šeštadieninėje mokykloje. Ypatinių ovacijų iš mokinių susilaukė mokytojas Vytautas Muraška. Ilgametis mokytojas ir pirmasis šeštadienines mokyklos vedėjas Petras Balčius papasakojo keletą epizodų iš mokyklos kūrimosi laikų prieš dvidešimt metų. Mokytoja Danutė Surdėnienė perskaitė Atlanto pakraščio mokyklų inspektoriaus Antano Masionio laišką su sveikinimais ir linkėjimais Philadelphiaje mokyklai.

Po oficialios dalies buvo vaizdų ir pasilinksminimas jauniui, grojant moksleivių ateitininkų orkestrėliui, o vyresnieji apžiūrino mokinių parodėlę, kurioje buvo išstatyti įvairūs rašiniai apie keliones į Lietuvą ir mėnulį bei angliškų pasakėlių vertimai į lietuvių kalbą.

Angliškai per Bendruomenės Balsą

Philadelphiaje apylinkės LB pirm. Gabrieliaus Mirono rūpesčiu birželio įvykiams paminėti Bendruomenės Balsas transliavo pusės valandos programą anglų kalboje su pritaikyta lie-

tuviška muzika. Šiam pusvalandžiui pravedti buvo pakviestas žinomas veikėjas Antanas Mažeika. Jis klausytojus supažindino su Lietuvos istorija, šių dienų padėtimi ir su įvykiais 1940 ir 1941 metais.

Kadangi stotis, per kurią transliuojamas Bendruomenės Balsas, padidino savo pajėgumą, minėta programa buvo girdima Pensilvanijos kasyklų rajonuose ir New Yorko apylinkėse.

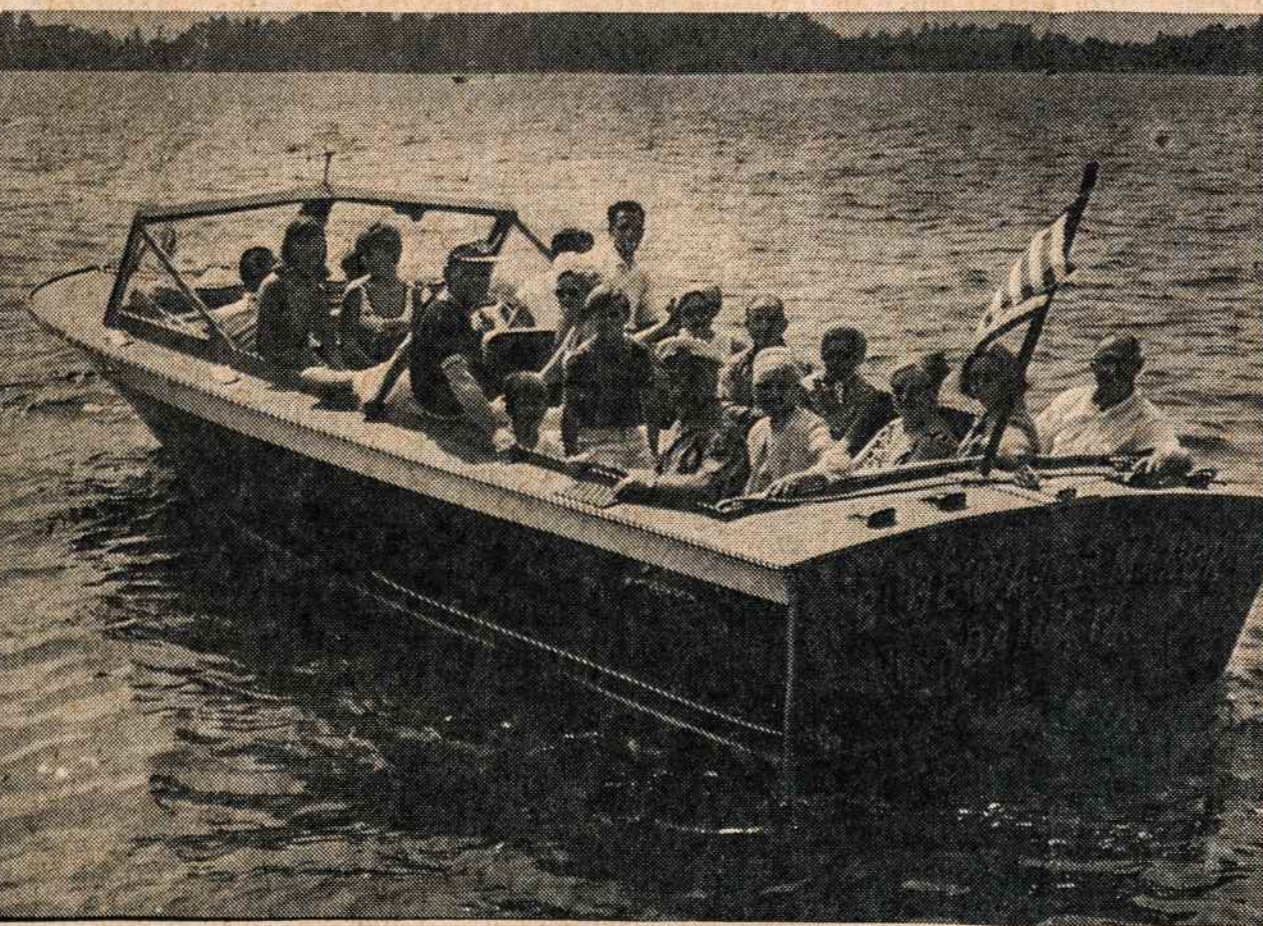
Diplomai lietuviams jaunuoliam

Gražus būrelis Philadelphiaje ir jos apylinkių lietuviško jaunimo įsigijo aukšto mokslo laipsnius ir diplomus. Šiais mokslo metais universitetą ar kolegiją baigė: Rima Salytė — University of Pennsylvania, Rimas Stankus — Drexel Institute of Technology, Dalia Jurevičiūtė — Gwynned Mercy College, Danutė Muraškaitė — Holy Family College, Aldona Sileikaitė — Manor Junior College, Edvardas Skladaitis — La Salle College. Visi šie jaunuoliai yra pasiryžę tęsti studijas ir siekti aukštesnių mokslo laipsnių.

Danutė Vaskelytė ir Vytas Maciūnas sėkmingai baigė gimnazijas. Abu yra priimti į University of Pennsylvania. Lietuvių visuomenė džiaugiasi visų šių jaunuolių laimėjimais, sveikina juos ir linki tolimesnės sėkmės.

Pavergtų tautų savaitė

Pavergtų tautų savaitės minėjimas Philadelphiaje įvyko liepos 20, sekmadienį, 5:30 v. popiet, Independence Mall aikštėje. S.M.J.

Ekskursija George ežere. Prie šio ežero yra graži lietuvių Slyvynų Blue Water vasarvietė. Puikios sąlygos praleisti atostogas. Patogu pailsėti vykstant į Kanadą. Nuo New Yorko per 200 mylių. Iš New York Thruway Exit 24, į Northway 87 iki Lake George Village; iš ten 9N keliu 7 myl. į šiaurę. Dėl informacijų kreiptis: Blue Water Manor, Diamond Point, N.Y. Tel. (518) NH 4-5071. Nuotr. V. Maželis.

riui Matthew Buyus, kurio tėvas Justin Buyuskas mirė Floridoje birželio 29 d. Jis keliolika metų gyveno Hollywood, Florida. Anksčiau 45 metus turėjo laidojimo namus Newark ir Kearny. Palaidotas liepos 5 d. iš Svč. Trejybės bažnyčios Holy Sepulchre kapinėse East Orange, N. J. F.V.

Worcester, Mass.

Važiuojame į gamtą

Organizuojamas autobusas važiuoti į pikniką pas N. Pr. M. Seseles Pūtnam, Conn., kuris įvyks liepos 27.

Nuvažiavę galėsite atsigalvinti dvasiškai ir fiziškai ir susipažinti su naujais seselių planais, kurie vyksta nupirkus jaunimo stovyklą gražioje Vermonto apylinkėse. Norį važiuoti autobusu, kreipkitės pas Watkins, telef.: PL 6-0356, arba J. Miliuskas, telef.: 755-1894.

Antras autobusas organizuojamas važiuoti į pikniką pas tėvus pranciškonus Kennebunkport, Maine, kuris įvyks rugpjūčio 3 gražioje tėvų pranciškonų vienuolyno sodyboje, esančioje prie Atlanto pakrantės. Pasinaudokime proga, ir visi važiuokime vasaros laiku į gamtą, paliekant nors kelioms valandoms miesto triukšmą ir dulkes.

Nuvažiavę kvėpuosime tyru pušų oru, maudysimės Atlanto bangose ir naudosisimės Dievo malonėmis, teikiamomis per jo tarną — senesnią išventintą į kunigus Tadą Joną Degutį, O.F.M. Norį autobusu važiuoti, kreipkitės pas Mancevičius, telef.: 754-0555.

Autobusai išvažiuos nuo Sv. Kazimiero parapijos bažnyčios. J. M.

Nashua, N. H.

Jonas V. Chesson (Česiūnas), miesto valdžios vyresniųjų tarybos narys, išrinktas Greater Nashua Chamber of Commerce prezidentu. Jis yra pasižymėjęs įvairių organizacijų veikloje; Darbininko skaitytojas. Sveikiname!

Nashua aukštesniąją mokyklą užbaigė 529 studentai, kurių tarpe yra lietuvių būtent: Dennie Bauscha, Florence Alukonytė, James Čaplikas, Karen Markevičiūtė, Patricija Patinsky, Stepa Narkūnas, Sally Kašulinaitė, Elzbieta Zibolytė, Mikas Januškevičius.

Pranas Matusa, gyv. 97 Ash Street, liepos 4 buvo išvykęs praleisti atostogų pas savo dukterį ir ženą, gyv. Hampton, Virginia.

Antanas A. Jozaitis, 46 m. amžiaus, gyv. 16 Park Str., mirė birželio 14. Velionis buvo antrojo pasaulinio karo veteranas. Palaidotas kariškai. Liko liūdesy trys broliai, dvi seserys ir giminės.

Marcelė O. Pivariūnienė, 75 m. amžiaus, gyv. 1 Wellman Ave., mirė birželio 19. Palaidota birželio 21 Sv. Kryžiaus (parapijos) kapinėse, po gedulingų mišių Sv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje. Mišias aukojo ir kapinėse maldas atkalbėjo klebonas kun. Juozas Bučevičius. Velionė paliko liūdesy keturias dukteris, sūnų Antaną, gyv. Peabody, Mass., ir tris vaikaičius.

Rozė Žedalienė, 78 m. amžiaus, gyv. 38 Tampa St., mirė birželio 25. Palaidota birželio 27 parapijos kapinėse, po gedulingų mišių, kurias aukojo kleb. kun. Juozas Bučevičius Sv. Kazimiero lietuvių par. bažnyčioje. Liko liūdesy trys sūnūs, viena duktė, trys vaikaičiai, dvi seserys ir giminės.

Steponas Alukonis, 89 m. amžiaus, gyv. 121 Central St., mirė birželio 11. Palaidotas birželio 14. Kun. Adolfas Vainauskas sukalbėjo maldas kapinėse. A.

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. Dr. M. ŠVEIKAUSKIENĖ sutiko šiam laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojams. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųsti jos adresu: Dr. M. L. Šveikauskas — Attorney-at-Law, Co-operative Bank Plaza, 1864 Centre Street, West Roxbury, Mass. 02132.

KAS ATSAKINGAS? Klausimas

Esu viengungis, gyvenu vienas. Visą naktį man skaudėjo dantį, ir aš iš pat ryto nutariau važiuoti pas dentistą.

Pasiėmiau savo automobilį ir važiuoju. Netoli mano buto yra toks kampas, kuriame susiduria dvi pagrindinės gatvės (intersection). Ten yra ir šviesos. Man jos buvo žalios, ir aš sau važiuoju įprastu greičiu. Staiga žiūriu — išlekia mašina per raudonas šviesas ir važiuoja tiesiai į mane. Aš tuoj ant stabdžių ir suku į kairę, kad išvengčiau tos mašinos. Tai man pasisekė padaryti; tačiau nepasisekė išvengti susidūrimo su priešais važiuojančia mašina. Aš tam nekaltam žmogui gerokai įvažiavau į užpakalinį šoną.

Visi išlipome iš automobilių. "Kaltojo" automobilio vairuotoja buvo apysenė moteris. Ji buvo baisiai išsigandusi. Sakėsi esanti kalta. Maniusi, kad tos šviesos yra mirkčiojančios (blinking light), todėl ir važiavusi. Pasiėmiau vieną kito registraciją ir leidimus (licences) ir nuvažiuoju: aš pas dentistą, o jie savo keliais.

Kitą dieną aš vos galėjau atsikelti iš lovos. Šoną, nugarą ir blauzdą baisiai skaudėjo. Mano sesuo patarė būtinai nuvažiuoti pas daktarą. Daktaras, apžiūrėjęs, nerado nieko labai rimto, bet sakė, kad reikia paliekti ir pabūti kiek namie. Trumpai ir drūtai: jau trys savaitės praėjo, o man vis skauda nugarą ir kaklą. Negaliu miegoti ir nustoju apetito.

Pas daktarą buvau jau kokius šešis kartus, ir jokio pagerėjimo nėra. Lyg to neužtektų.

John V. Chesson

ty, gavau laišką iš savo draugo bendrovės, kad prieš kinio automobilio vairuotojas mane traukia atsakomybėn. Prašau man pasakyti, ką daryti. Ar neturėtų ta moteris, kuri buvo visų nelaimių kaltininkė, visiem už viską apmokėti? Juk ji turi ir draudimą, nes pas mus, Massachusetts, draudimą visi privalo turėti. Labai prašau man pasakyti, ar aš galėčiau ją patraukti atsakomybėn už savo bėdas ir už kitam žmogui padarytus nuostolius.

Skaitytojas, Massachusetts

Atsakymas

Dėl Tamstos ieškinio. Tamstos teisinė padėtis yra kebl. Massachusetts valstijoje vyrauja vadinamasis "impact" dėsnis. Tai reiškia, kad, jeigu nėra razinio susidūrimo (impact) tarp ieškovo ir atsakovo automobilio, — nėra teisinės atsakomybės. Praktiškai kalbant, vairuotoja, kuri važiavo per raudonas šviesas, yra kaltininkė. Tačiau teisiškai kalbant, ji neturi jokios atsakomybės nei Tamstos, nei kito automobilio vairuotojo atžvilgiu. Kadangi "apdraustasis asmuo" (insured) nėra teisiškai atsakingas, — jo draudimo bendrovė yra visai be atsakomybės. Jei ta vairuotoja ir turėtų 10 000 dol. draudimą, — bendrovė nėra cento neįmokėtų, jei jų "apdraustoji" nėra atsakinga.

Dėl ieškinio prieš Tamstą. Tamstos draudimo bendrovės advokatas sugebėjęs įrodyti, kad Tamsta vairavai "atsargiai" ir kad susidūrimas su priešakyje važiuojančiu automobiliu buvo neišvengiamas (unavoidable), — teismas, jei reikalas atsidurtų teisme, galėtų būti tuo nuomonės, kad nebuvo teisinės atsakomybės. Jei ieškovas nori būti atlyginamas už savo nuostolius, jis privalo įrodyti, kad atsakovas buvo "neatsargus" (negligent). Jei to nesugeba įrodyti, jis pinigų negaus.

Bendrai, yra sunku įtikinti vairuotoją arba keleivį (passenger), kad vien fakto, jog atsitiko katastrofa ir jog yra sužeidimų, neužtenka. Reikia būtinai įrodyti, kad būta "neatsargaus elgesio". Žmogus gali būti sužeidžiamas, net už mušamas, tačiau, jei nėra teisinės "kaltės" (negligence), už tai (nei jam, nei jo šeimai) neatlyginama.

Nuo LIEPOS 1, 1969 bankas priskaito nuošimčius prie visų taupomųjų ir 90-dienų sąskaitų 4 kartus per metus: liepos 1, spalio 1, sausio 1, balandžio 1

194 MAIN STREET
NASHUA, N. H.

MEMBER F. D. I. C.

Skyriai: Drive-in office
Nashua
Ferry Street
Hudson, N. H.

VIRŠ 65? — Taip, asmuo virš 65 metų amžiaus šiame banke gali turėti čekinių sąskaitą (checking account) nemokamai. Nėra minimumo. Iki šiol tai vienintelis bankas Nashua, kuris teikia tokį patarnavimą.

SPORTAS

Kearny, N.J.

Mirė Vladas Sukys

Birželio 25 d. staiga mirė Vladas Šukys (Shukis).

Dar tą patį rytą jis vaikštino gatvėse, kalbėjosi su dukterim, pažistamais ir grįžęs prie savo namų sukniubo, širdis nustojo plakusi.

Buvo kilęs iš Panevėžio apylinkių. Jaunas atvyko į šį kraštą. Išsilgęs savųjų, buvo grįžęs į tėviškę. Kiek ilgiau pabuvo Lietuvoje, grįžo atgal ir čia pastoviai įsikūrė.

Dievo apdovanotas stipria sveikata praleido gražų amželi, peržengęs per 80 metų. Turėjo šviesų protą, per gyvenimą ėjo tvirtu žingsniu, aprūpindamas šeimą, domėdamasis visuomeniniais reikalais ir sielodamasis lietuviybės išlaikymu. Buvo labai linksmo būdo, mėgo sueigas ir jose visada pirmas traukdavo vieną kitą sutartinę. Turėjo gražų balsą. Ne tik lietuvių, bet ir kitataučių buvo mėgiamas. Draugų jam netrūko.

Sielojosi taip pat, kad lietuviai būtų vieningi. Didelis nuopelnas Vladio, kad lietuviai čia turi gerai veikiančius du klubus, pajėgią Lietuvos Tautybo ir Skolinimo Draugiją (Schuyler Savings and Loan Association of Kearny, N. J.), kuriai įsteigti buvo pirmasis iniciatorius, vėliau ilgus metus direktorius. Savo sutaupomis sunkiais metais ne kartą ją rėmė. Aktyviai reikėsi ir kitose draugijose: buvo ilgametis Lietuvos Politikos Klubo ir Lietuvos Katalikų Bendrės Centro narys. Nepamiršdavo ir savosios bažnyčios, visuose reikaluose ją remdavo.

Vladas Šukys tikrai buvo žmogus, kuris mokėjo savo gyvenimą gražiai tvarkyti. Daug džiaugsmo ir pavyzdingo gyvenimo turėjo jo šeima, gilų atminimą paliko jis ir toms draugijoms, su kuriomis jis buvo tampriai susijęs ir ilgus metus praleidęs.

Ljūdi likusi žmona Elena, dukterė Irena ir žentas Juozas (Belzai), netekę brangaus asmens, liūdi ir Kearny lietuviai, kurie gausiai dalyvavo šermentyse ir po gedulingų pamaldų Sopulingosios Dievo Motinos bažnyčioje š. m. birželio mėn. 28 d. palydėjo į amžino poilsio vietą — Sv. Kryžiaus Kapines, North Arlington, N. J.

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

JAV jaunių uždaras pirmenybes (8 atrinktųjų) laimėjo 16-metis Kenneth Rogoff, Rochester, N.Y., pakroves 6-1 tš., S. Matera ir J. Tarjan po 4 tš., garsusis čekietis DeFotis 3½ tš.

Šias pirmenybes sekė ir komentavo didmeistris Bobby Fischer, kuris pranašauja didelę ateitį Rogoffui. Naujasis jaunių meistras K. Rogoff bus pasiūstas į pasaulines jaunių pirmenybes Stockholme, rugpjūtio 10-30 d.d.

DeFotis ir J. Tarjan įkelti JAV studentų rinktinėn į pasaulio p-bes Dresdene rugpjūtio 1-18 d.d.

Mrs. Gisela K. Gresser, N.Y., devintą kartą iškovojo JAV moterų čempionės titulą, surinkusi 7½-1½ tš., Mona Karff, N.Y. 6½ tš., 20-metė Miss Marilyn Koput, Wauwatosa, Wis. 6 tš.

N.Y. Times, liepos 13 d. įtarpino Edvardo Staknio partiją su naujuoju N.Y. Commercial League laimėtoju Leonardu. Prieš porą metų (1967) E. Staknis laimėjo šios lygos varžybas įsidėmėtiną pasekmę — 6:0!

Naujosios Anglijos ir Merrimack Grand Prix pirmenybės yra sujungtos į vienas varžybas, kurios įvyks per Labor Day savaitgalį, rugpjūtio 30 - rugsėjo 1, Salem, New Hampshire (pusvalandis iš Bostono į šiaurę). Prizų fondan sukelta \$5200 ir tikimasi sutraukti per 200 dalyvių. Laimėtojams paskirta \$1000, 500, 300, 200, 100. Klasių geriausiems: meistrams \$125, 100; ekspertams — 100, 75, 50; A kl. — 100, 75, 50. Geriausiems iš Nauj. Anglijos — \$300, 150, 75, 50, jauniams — 50, 30, 20. Rezervinės grupės prizai: \$350, 200, 100, 75, 50, 25; C kl. \$100, 75, 50, be to D & E kl. ir neklasifikuotiems. Geriausiems iš Nauj. Anglijos \$200, 100, 50, 30, 20. Moterims \$75, 25.

Happy and Safe Voyage
Back to Earth —
Astronauts Neil Armstrong,
Mike Collins and Buzz Aldrin!

FIRST NATIONAL BANK of HOPE

NEW JERSEY
Call (201) 459-4121

HAPPY FAMILY DAY

ONE HOUR MARTINIZING

Open 6 days a week
The Most in Dry Cleaning
We specialize in Bridal Gowns
Cleaning
149-16 Jamaica Avenue
JAMAICA
HY 7-5757

STANS DRIVE-IN CLEANERS AND SHIRT LAUNDRY

Open 6 Days a Week
219-16 LINDEN BLVD.
CAMBRIA HEIGHTS
Queens
FI 1-4525

BLUE SEA Restaurant

FOR THE FINEST OF SEA FOOD
— A Family Place —

135 THIRD AVENUE
New York City

FOR THE SUMMER

WESTHAMPTON NURSING HOME
or
WESTHAMPTON ADULT HOME
Excellent accommodations
WESTHAMPTON BEACH
(516) 288-1122

CANTON LOW CHINESE RESTAURANT

Open 7 Days a Week
— A Family Place —
ORDERS TO TAKE OUT

28 N. Livingston Ave.
LIVINGSTON N. J.
Phone (201) 992-7056

DISPLAY

FANTASTIC PATIO SPECIAL

16x20 only \$288
J & R
Call 516 CH 9-5100 or
212-591-8949

POMEROY CO. INC.

Specialists in Surgical Appliances
that must be fitted to the body.

208 Livingston Street Brooklyn — TR 5-2707
16 E 42nd Street — MU 2-8446

DICK and DORA'S RESTAURANT

Finest Italian Gourmet Specialties

Seafood — Take Out Orders — Open All Year
Patio dining, docking facilities. Closed Mondays.

33 Alhambra Road Massapequa L.I. — 516 PY 8-0202

TAYLOR VOLKSWAGEN

For the Finest of Cars

250 W. PASSAIC STREET MAYWOOD N.J.
201-845-7300

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD

President

Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Šnailina ir adv. Jonas J. Grigaus. Reikate su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. • Turtas (Assets) virš \$132,000,000

Current dividend 5¼% on all accounts.

Dabar moka 5¼% už visų rūšių taupomus pinigus.

TO PLACE

YOUR AD

CANCEL OR CHANGE

Tel.: GL2-2923

H. W. MALE

Help wanted — Custodial workers, must be residents of E. Islip, Islip Terrace, No. Great River and Great River (E. Islip School Dist.). Career opp'ty for capable res interested in long-range job plans. Liberal fringe benefits. Uniforms, opp'nity for advancement. (516) 581-1564 Ext. 207

PORTERS

Steady job, good salary, Union benefits for hospital located in Queens. Must speak English. Call Mrs. Houtkoppa Ext. 602 daily from 8 to 3 PM (212) NE 9-7100

MEN

WAREHOUSE

All positions

DYEHOUSE

All positions

FINISHING

All positions

TUFTING MECHANICS
Company paid benefits

HOLLYTEX

CARPET MILLS

EASTERN DIVISION

1070 Jaymor Road

Southampton, Pa.

(215) 355-6000

EXP MECHANIC ON AUTOS

Must have own tools — steady nice working conditions work near home Commercial body and tank — 53-24 98th Street Corona Queens. Call: 699-5688

SALAD MAN

Short Order Cook and General Kitchen Help steady nice working conditions good salary. The SCHOONER REST — 111 West Broadway Port Jefferson L.I.
Call 516-473-5656

DRIVERS

Private sanitation steady nice working conditions salary open. Fringe benefits & Union. RAPID WASTE TRANSFER INC. 10 Cedar Place, Eastchester, N.Y. (914) WO 1-9100

H. W. FEMALE

FOOD PLANT WORKERS

UNITREE CORP. 812 Borden Rd. Cheektowaga, N.Y. — Applications are now being accepted for 2nd shift operations 4 PM to Midnight to start immediately. Pleasant surroundings. Apply 1-4 PM (Monday to Friday)

MALE - FEMALE

MAN - WIFE TEAM
Year round for camp & school in Liberty, N.Y. Varied duties. Room & board included. Good for retired couple. Call:
DR. G. BURDAY
(914) 292-6430

Factory Help day and night shifts. Permanent no exp necessary. Car necessary. Advancement. Complete fringe benefits, incl pension, hospitalization, Xmas bonus. Excellent starting rate. Gift Box Corp., Veterans Blvd., Carlstadt, N.J. (201) 933-9777

SERVICE

EXPERT SEAMSTRESS

All female fashions — reasonable prices. We make all your garments look like new. Call Mon. thru Sat. Mrs. Marshall 47 Broadhurst Ave. N.Y.C. — Call 862-7081

MONTREAL DOWNTOWN

FURNISHED ROOMS by the day and week fully carpeted and television — 1480 Overdale Street and McKay Street. Call 514-878-0085 ask for Mr. Rioux.

Fry House International Corp 219 Utica Ave Bklyn N.Y. Specializing in the finest in rib and chicken shrimp and fish. Complete hot meal for one or one hundred delivered to your door — A Party in a Minute Tele 772-2450 Look for our other New Locations

BILLS AMOCO SERVICE CENTER
Open 7 days a week. We do general Auto Repairs and Towing Service. 179-01 Linden Blvd. St. Albans Queens
Call — JA 6-9547

GEORGIE'S PASTRY SHOP
All baking done on premises. Birthday, anniversary, wedding, & cakes for all occasions. Cakes, pies, donuts, rolls, buns. — 1706 Amsterdam Ave. (bet. 144th & 145th Sts.) Tel. 281-3477 N.Y.C. Closed Monday

ALMA'S MAINTENANCE OFFICE & HOME CLEANING
Call 654-4441
Mr. Ted Francis

PLASTER, CARPENTER, Electric and Plumbing, 4 GUY PLUMBING. 4 GUY CONTRACTORS — no job too large or small. From \$50 to whole building. Free estimate. Give us a call — 491-0100.

WINSTON'S Custom Designers — Custom tailored ladies wear, ready made wedding gowns, party dresses, coats, pant sets, etc. 141 Rockaway Ave., Bklyn, N.Y. 342-9112 between Herkimer & Fulton St.

HAROLD & LOUIS Floor waxing and polishing. Small repairs done in your own home or apt. Reasonable rates, free estimate. Call (212) EN 9-0527, after 5 PM weekdays. All day Sat. & Sun. Ask for Harold.

RENT - A - TRAILER
ERIBA CAMPING TRAILERS
\$65 a week — any car can pull our trailers. See them at 65 Street & Metropolitan Ave. Maspeth.
Call GL 6-1039

SOPHIE'S BEAUTY SALON
Open 5 days a week late nite Thurs and Fri — Latest styles in creative hair styling. We sell wigs and wiglets — 90-22 Jamaica Ave Woodhaven. Call VI 6-9036

KEYPUNCH SERVICE below NYC rates. Dependable, accurate, 10,000 hrs./wk. messenger. Phone: Frank Vacca (914) 452-4990 ALLSTATES DATA PREPARATION — 36 New Market St. Poughkeepsie, N.Y. 12601

EXECUTIVE TYPE CAR AND CHAUFFEUR
available 7 days a week — Call Mr. John Sheridan from 2-9 PM — 26 Crosby Street Brooklyn N.Y.
Call TA 7-6390

JULIO POLISHING AND PLATING
Every Thing in Plating and Polishing.
No job too big or too small
Call 226-5829

Kas norėty skelbtis Darbininke prašomas skambinti:
Glenmore 2-2923

Automobiliai

giminėms į Lietuvą ir USSR Mums kaip tik pasisekė gauti RIBOTĄ SKAICIŲ automobilių —

MOSKVITCH 408-E

Paskutinis modelis — eksporto kokybė.

Ribotas laikas — kas pirmas ateina, tas ir pirmas aptarnaujamas.

\$2495.00
su pristatymu
Skubiai siūskite savo užsakymus

PODAROGIFTS INC.

(arba prie jo prisijungusias firmas)

220 Park Ave. South
New York, N. Y. 10003
Tel. 212-228-9547

PIRMAUJANTI DESRŲ PREKYBA NEW YORKE VOKISKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

AUGŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausios dešros

Kelionėi ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai

Užėikite — įsitikinsite!

9 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 9

New York: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047
Ridgewood: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7088
Astorijs: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillelde Ave. — 343-6116
E. Northport, L.I.: 250-A Lark Field Rd. 516-757-0801

Franklin Sq., L.I.: 981 Hempstead Tpke. — 437-7677
Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154
Poughkeepsie, N.Y.: 450 Main St. — 914-454-9070

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJIENOS**

Vienuolynas GL 5-7068
Spaustuvė GL 2-6916
Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923

SAVANORIŲ VEIKLA

Vyskupas A. Deksnys liepos 15-16 lankėsi East Hamptone Kazikų vasarvietėje. Čia liepos 16 pirmą kartą savo gyvenime aukojo mišias privačiuose namuose. Jam asistavo kun. V. Dabušis. Dalyvavo šalia Kazikų šeimos narių dar vyskupa atlydėję kun. St. Yla ir prel. V. Balčiūnas, o taip pat East Hamptono klebonas. Iš čia vyskupas Deksnys išvyko į St. Louis perduoti parapijos naujam klebonui. Liepos 27 numatė išvykti į Europą.

St. Lozoraitis, Jr., Lietuvos atstovybės Vatikane sekretorius, kaip rašo iš Romos, savo įstaigoje nulūžęs koją ir jau kelios savaitės tebėra sugipsuotas.

William J. Zemaitis mirė liepos 20. Laidojamas liepos 24 po 10 val. mišiu Holy Family bažnyčioje, Flushing. Pašarvotas Šalinskų šerminėje. Nuliūdime liko žmona Elena, 2 sūnūs, dukra ir anūakai bei gimnaitis kun. Žvirblis.

Petras Adomaitis mirė liepos 19. Gedulingos pamaldos liepos 23 d. 9 val. ryto šv. Jurgio bažnyčioje. Laidojamas Mount St. Benedict kapinėse, Hartforde, Conn. Pašarvotas Šalinskų šerminėje. Nuliūdime liko Balčiūnų šeima iš Conn. ir draugai Balsiai iš Rego Park, N.Y.

Peter Wytenus iniciatyva liepos 16 Bushwick aukštesniosios mokyklos salėje buvo sušauktas viešas susirinkimas apylinkių saugumui aptarti. Dalyvavo virš 300 asmenų. Susirinkime dalyvavę burmistro ir kitų įstaitų atstovai užtikrino, kad rajono saugumui sustiprinti rugpiūčio vidury bus padidintas policininkų skaičius. Susirinkimą aprašė Long Island Press ir N. Y. Daily News dienraščiai.

Elizabetho Lietuvių Laisvės Sveikatai reikalingas baro vedėjas — manadžeris. Dėl sąlygų prašoma kreiptis šiuo adresu: Lithuanian Liberty Hall, 269 Second St. Elizabeth, N.J. Telef. Elizabeth 3-9012.

Parduodamas namas Richmond Hill, prie Forest parko, dviejų šeimų, atskiras, 50 x 104 sklypas, garažas, 12 kambarių, užbaigtas rūšys, pajamos 425 dol. mėnesiui. Skambinti savininkui 441-3668.

Liepos 11 įvyko Lietuvos Kariomenės Kūrėjų-Savanorių Sąjungos New Yorko skyriaus susirinkimas, kurio pirmininku buvo išrinktas Pr. Vainauskas, sekretorium P. Jurgėla.

V-bos pranešimas apie veikimą buvo priimtas su padėka. Narių skaičius auga. Su ramovėnais buvo užprašytos pamaldos už žuvusius bei mirusius Lietuvos savanorius ir kitus karius. Įspūdingą pamokslą pasakė tėv. dr. V. Gidžiūnas, OFM. Nutarta skyriui narių įstoti į New Yorko Lietuvių Tarybą. Vėlavą įgyti pavesta Vc. Alksniniui. Pageidauta sušaukti rytinėse valstybėse gyvenančių savanorių suvažiavimą, apjungti juos ir sugyventi veiklą.

Skyriaus valdyba buvo perrinkta: pirm. L. Virbickas, vicepirm. ir išdinininkas V. Alksninis, sekretorius A. Koncė. Revizijos komisijon išrinkti J. Jankus ir J. Zaruskas.—P.J.

Padėka

Mūsų neužmirštamai ir mylimai žmonai, mamytei ir seseriai A. a. Irenai Stankūnienei-Mašiotienei staigiai mirus, širdingai dėkojam kun. K. Zemaičiui už sukalbėjimą rožančiaus, atlaikytas pamaldas ir palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Dėkojam visiem giminėm, bičiuliam, bendradarbiams už dalyvavimą laidotuvėse, pagerbusem Jos brangų prisiminimą, už šv. mišias, karštą puošnias gėles, ta proga aukojusiem Lietuvos Fondui, pareiškusiem jautrias užuojautas žodžiu, laiškais ir spaudoje, ir visiem kitiu būdu mus moraliai parėmusiem sunkioj didžio skausmo valandoje. Ačiū visiem. — Nuliūdusi šeima.

Vera Yomant, Darbininko skaitytoja iš St. Petersburg, Fla., vasaros 3 mėnesiam apsigyveno pas dukrą Maine. Jos dabartinis adresas: R.F.D. #6, Augusta, Maine 04330.

Darbininko spaudos kioskas veiks Lietuvos Atsiminimų valandos rengiamame radijo piknike rugpiūčio 3 Plattdeutsche Parke, Long Island, N. Y.

Vykstą į ateitininkų sendraugijų stovyklą Dainavoje rugpiūčio 3-10 prašomi pranešti Darbininkui (GL 5-7281), kad būtų galima susitarti dėl bendros kelionės.

PADĖKA

„Aš pasirinksiu iš visų šalių ir gražinsiu į amžiną buveinę“.

Pagal šį Sv. Rašto žodį gegužės 19 d. 10 val. ryto buvo pašauktas mūsų brangus vyras, tėvas, brolis, senelis a. a. Antanas Bendorius.

Nuoširdi padėka Apreiškimo parapijos klebonui kun. J. Aleksioniui, kun. prof. St. Ylai, pranciškonų vienuolyno viršininkui tėv. J. Liaubai, Ateitininkų sendraugių dvasios vadui kun. S. Railai, kun. A. Račkauskui, kun. J. Pakalniškiui, kun. J. Čekavičiui, kun. P. Geiščiūnui ir kun. S. Valiušaičiui, aukojusiem koncelebracines mišias, ir palydėjusiem į amžino poilsio vietą. Dėkojame sol. St. Citvarui, su įsijautimu giedojusiam bažnyčioje. Dėkojame už maldas koplyčioje kun. A. Račkauskui, už jautrius žodžius minėjimą pravedusiam St. Lušiiui, Lietuvos gen. konsului A. Simučiui, dr. D. Jasaičiui, A. Masioniui, prof. J. Puziniui, A. Samušiui, A. Vakseliui bei organizacijų garbės sargybam prie karsto.

Dėkojam visiem, aukojusiem šv. mišiom už velionies vėle, atsiuntusiem gėlių, aplankiusiem koplyčioje ir bažnyčioje, palydėjusiem į kapus, pareiškusiem užuojautą žodžiu, laišku ir spaudoje.

Dėkojam taip pat visiem, velionies vardu aukojusiem tėvų pranciškonų statomam Kultūros židiniui ir Baltui.

Nuoširdi padėka maloniai laidojimo įstaigos direktorei M. Salinskieni ir patarnavimą.

— Gilaus liūdesio prisilęgti žmona, sūnus, dukterys, sesuo, vaikaičiai ir žentai.

Mirus

A + A

Dr. Lidijai Stanaitienei

mūsų mieliem Marinai ir Zigmui Raulinaičiams reikiame nuoširdžią užuojautą

Irena ir Stasys GIEDRIKIAI

A + A

VALERIJA VASAITIENEI

mirus, skaudžiam liūdesy likusiem jos vyrui Antanui, dukteriai Aldonai su šeima, sūnams Kaziu ir Vytautui su šeimomis ir sūnui Tadui reikiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdimę.

Eleną, Jonas ir Jurgis Valiukoniai

E. Kidziūtė

HILLSIDE, N.J.

Elytė Kidziūtė sėkmingai baigė Rutgers universitetą bakalauro laipsniu iš meno srities (Bachelor of Arts).

Elytė, nors ir Amerikoje gimusi, gerai kalba ir rašo lietuviškai ir aktyviai reikiiasi lietuviškoje veikloje.

Priklauso prie Rūtos ansamblio. Dalyvavo dainų šventėse Chicagoje. Taip pat dalyvauja Dviejų Mamyčių ir Dviejų Dukryčių kvartete, kuriame dainuoja, pati akomponuoja akordeonu ar gitara. Kvartetas yra išleidęs dvi ilgo grojimo liaudies dainų plokšteles, kurios turi didelį pasisekimą visuose kontinentuose.

Dabar dvi mamytės ir jų dukrytės — V. Melinienė, M. Melinytė, E. Kidziūtė, E. Kidziūtė — ruošia naują repertuarą trečiajai plokštelei.

Liepos gale Elytė išskrenda į Vokietiją pagilinti savo žinių vokiečių kalboje ir muzikoje. Zada aplankyti įdomesnes vietas ir lietuvių gimnaziją, kad galėtų užmegzti draugiškus ryšius su šios gimnazijos jauniu.

Krp.

Norėsiu gyventi ir Romoje ir Vokietijoje — pasakoja naujas vyskupas A. Deksnys

(Taša iš pereito numerio)

Sustoja Romoje

Pirmausia sustoja Romoje. Ten susipažins su padėtimi, lankysis Vatikano įstaigoje ir išsiaiškins savo darbo paskirtį, gal gaus kokių konkrečių nurodymų.

Kur apsigyvens?

Iš Romos keliaus į Vokietiją, į tą vietą, kur vysk. Pr. Brazys buvo įkūręs religinį centrą — Bad Woerishofeną. Ten tebėra suorganizuota įstaiga. Ten susipažins su padėtimi, kas galima nuveikti.

Vyskupas dar nežino konkrečiai, kur apsigyvens. Norėtų gyventi ir Romoje ir tame centre, kurį vysk. Brazys organizavo. Viskas priklausys nuo to, ką jis ten ras, kokius žmones galės pasitalkinti. Šiuo metu norėtų turėti vieną sekretorių, kuris tvarkytų jo raštines reikalus.

Lankys Europos kraštus

Pirmausia jis numato aplankyti visus Europos kraštus, kur gyvena lietuviai. Ten susipažins su padėtimi. Europoje yra apie 60 lietuvių kunigų, bet jų visur neužtenka, tai susitar, kad kartas nuo karto kunigai aplankytų ir tolimas vietas.

Vyskupas nukeliaus ir į Švediją. Ten turi gerai pažįstamą Švedijos vyskupą, kuris taip pat gyvena Amerikoje ir čia mokėsi. Aplankys Daniją, Angliją, Prancūziją ir t.t.

Studijiniai darbai

Kokie bus tie studijiniai darbai, vyskupas dar nežino. Nežino, ar tės šv. Rašto vertimo organizavimą. Reikia dabar kitų religinio turinio knygų, reiki-

kia naujo katekizmo, o tai geriausiai padaryti galima tik Europoje.

Nukeliavus atsiras naujų darbų ir planų rūpesčių. Vyskupas pažadėjo painformuoti Amerikos lietuvių spaudą apie visus savo darbus. Pažadėjo čia dažnai lankytis, nes iš čia jis telks pagrindines lėšas savo misijai.

★

Besikalbant laikrodis rodė artėjančią dvyliką valandą. Prelatas Balkūnas tuoj sujudo. Reiškia — važiuojame. O kur — pas Brooklyno vyskupą. Ir kiek dar tokių vizitų reikės atlikti. Kiek?! Štai kokios sunkios pareigos. Ir jos reikalingos. Visi juk tada kalbės apie lietuvių vyskupą, apie lietuvių vargus ir apie Lietuvą.

Ir mes, šių kuklių patalpų kuklūs žmonės, lydėjom ir linkėjom to paties, kaip ir visi — nepavarkit keliaudamas ir daug padarykite. (p.j.)

Angelių Karalienės parapijos piknikas

liepos 13 praėjo labai gražiai. Oras buvo nekoks, tai ir žmonių piknike buvo žymiai mažiau, kaip kitais metais. Tačiau nuotaika buvo labai gera. Piknike piniginės dovanas laimėjo šie asmenys: po 100 dol. laimėjo F. Buralis iš Richmond Hill ir H. Elzenberger iš Williamsburgo; po 50 dol. laimėjo: A. Petrash, M. Kasulaitienė, E.M. Digrius ir Savičiūnų šeima; po 25 dol. laimėjo: Anelė Zabela, G. Simonaitis, B. Tryonas ir M. Medansky.

Lietuvių susiartinimo šventė — piknikas ir mergaičių stovyklos uždarymas Putname, Nekaltai Pradėtosios Marijos seselių vienuolyno sodyboj, bus liepos 27. Autobusas iš So. Bostono tą dieną išeis 8 val. ryto nuo Lietuvių Pileičių D-jos, Broadway, So. Boston. Bilieto kaina — 3.50 dol. Galima bilietus įsigyti iš anksto pas Oną Ivaškienę.

BOSTONO ŽINIOS

Emilija Galinienė-Arlauskaitė, gimusi Lietuvoje, Turloviškių km., Žiežmarių valsč., mirus jos vyrui, su sūneliu Pranku 1913 metais atvyko į JAV. Čia ji savo sūnų leido į mokslius. Net tris kartus padėjo jam nulykti studijų reikalais į Europą. Dabar jos sūnus dr. Pranas Galinis yra mokytojas 1925 jis baigė Bostono kolegiją, gaudamas bakalauro laipsnį. 1928 Princeton universitete gavo magistro laipsnį iš chemijos, 1931 Harvardo universitete magistro laipsnį iš filologijos, o 1940 — daktaro laipsnį. Kurį laiką jis profesoriavo universitetuose. Būdamas Europoje, jis važinėjo po Rytprūsių kraštą ir rinko medžiagą disertacijai — „Baltų kalbos itaka vokiečių tarmėms Rytprūsioje“. Ruoš knygą apie baltų kilmę ir jų tarpusavio santykius. Emilija Galinienė mirė kovo 26 ir buvo palaidota Mt. Benedict kapinėse. Sūnus, giminės ir artimieji jai prisiminti inėšė į Lietuvos Fondą: sūnus Pranas — 35 dol., Albertas Lauras — 25 dol., Bronius V. Galinis — 15 dol., Ona Ivaškienė ir Gediminas Ivaška — po 10 dolerių, Lucy Hermanavičius — 5 dol.

Lietuvių susiartinimo šventė — piknikas ir mergaičių stovyklos uždarymas Putname, Nekaltai Pradėtosios Marijos seselių vienuolyno sodyboj, bus liepos 27. Autobusas iš So. Bostono tą dieną išeis 8 val. ryto nuo Lietuvių Pileičių D-jos, Broadway, So. Boston. Bilieto kaina — 3.50 dol. Galima bilietus įsigyti iš anksto pas Oną Ivaškienę.

Dariaus-Girėno minėjimą surengė Amerikos karo veteranų s-gos Stepono Dariaus postas liepos 20 legiono posto patalpose.

Rima Aukštikalnytė iš Bostono, ši pavasarį baigusi mokytojų kolegiją, gavo stipendiją vokiečių kalbos studijom Vokietijoje. Išvyksta rugpiūčio 10.

Balfo metinis banketas vakariene įvyks spalio 5 Lietuvių Pileičių D-jos auditorijoje So. Bostone. Balfas prašo tą dieną, nerengti kitų parengimų.

Stepono ir Valentino Miniky, vedamos radijo valandėlės piknikas įvyks Brocktone-Montelloje, Romuvos parke, rugpiūčio 10.

Gera proga pensininkam! Išnuomojamas keturių kambarių butas gražiame Jeffersonville miestelyje — Catskill kalnuose. Skambinti (914) 887-5358.

Parduodama graži vieta tarp medžiais apaugusių kalnų, 9 mylios nuo Ellenville miestelio. Namas aštuonių kambarių, pilnai apstatytas baldais. Klėtis, garažas, sodas ir 9 akrai žemės — miško. Dėl mirties šeimoje parduodama pigia kaina. Savininkai pageidautų, kad nuosavybė tektų lietuviams. Teirautis: John Shaw (Šiaučiūnas), Box 126-K RDI, Ellenville, N. Y. Telef. (914) 647-7377.

Organizuojamas autobusas į seselių pikniką Putnam, Conn., liepos 27 d. Autobusas išeina sekmadienį, 6:15 v. ryto, tuoj po mišiu, kurios bus laikomos 6 v. pranciškonų koplyčioje, 680 Bushwick Ave., Brooklyne, 6:30 sustoja prie Shalins Funeral Home, 84-02 Jamaica Ave., Woodhavene. Kelionė asmeniui 11 dol., įskaitant ir įėjimą į pikniką. Registruotis Darbininko administracijoje GL 2-2923, vakarais GL 5-7068, pas M. Šalinskienę VI 7-4499, O. Kubilių AP 7-5661, E. Kašetienę ST 2-6814 ir L. Ulrich 478-7642. Gautas modernus ir patogus kelionei autobusas, ir tik vienas. Prašoma užsirašyti iš anksto ir nesivėlinėti laiku atvykti.

Sekmadienį, rugpiūčio (Aug.) 3 d.

visi keliai veda į

„LIETUVOS ATSIMINIMŲ“ VALANDOS rengiamą

RADIJO PIKNIKĄ

Didžiojo New Yorko lietuviams

PLATTDEUTSCHE PARK

1132 Hempstead Turnpike, Franklin Square, Long Island, N.Y.

Programoje: Lietuvaitės gražuolės rinkimas išrinkti „Miss Lithuania, 1969“ • Pradžią 1 val. p.p. Programa 4 val. Sokiai 5 val. • Piknikas įvyks bet kokiam orui esant!

Įėjimo auka \$2.00 — Visus nuoširdžiai kviečia

Dr. Jokubas J. Stukas, Dir.

PARDUODAMA VAISTINĖ

įsteigta prieš 40 metų, tas pats savininkas, patalpos 30x55, vēsinimas, 40 Rx, 85,000 dolerių metinė apyvarta, geros galimybės, investuota 30,000 dolerių. Savininkas pasitraukia iš biznio, — parduos pigiau negu verta. Laukia pasiūlymų. POTTER, 9305 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. 11421. Tel. (212) VI 9-6020

LIETUVIŲ SUSITIKIMO ŠVENTĖ - PIKNIKAS

SEKMADIENĮ, LIEPOS 27 DIENĄ

NEKALTAI PR. MARIJOS SESERŲ SODYBOJE

Putnam, Connecticut

Dienos programa: 11:00 — Šv. Mišios ir procesija 12:30 — pietūs, pramogos; 4:00 — 26-tosios Mergaičių Stovyklos programa. Atvykite pabendrauti, pasidžiaugti! Pasikvieskite ir savo artimuosius bei draugus.